

P1ēsums

Latvijas Lauksaimniecības universitātes žurnāls

Pavasaris 2015

Nr. 915

Absolventēm un absolventiem!

*Ej, sadedz un spīdi!
Ar jaunības zaļajām liesmām,
Ar tūkstots un vienas nakts dziesmām,
Jo tās tavā karogā liesmo.*

*Ej, cīnies un tici!
Tai dziesmai, ko dzied Tava māte,
Tai dziesmai, ko dzied Tavi draugi,
Tai dziesmai, ko dzied Tava tauta.*

*Ej, sargā un mīli!
To draugu, kurš ies Tevīm līdzi,
To namu, kas paliek pie Driksas,
To zemi, kas Daugavas krastos!*

/Ludis Pēks/

LLU Tehniskās fakultātes 70 gadu jubilejas svinības 2015. gada 21. martā

LLU Tehniskās fakultātes 70 gadu jubilejas svinību un absolventu salidojuma pasākumu programma 21.03.2015.

Norises laiks

Pasākums

Jelgavas pils Aulā

12:00 - 14:00

Visu paaudžu absolventu reģistrācija LLU pils Aulas foajē

Katrs dalībnieks saņems jubilejas „Plēsuma” numuru

Pirmās tikšanās ar kursa biedriem, atmiņas

Gunas Oškalnas-Vējiņas fotoizstādes „Auto foto spēles” apskate Aulas foajē

14:00 - 17:00

Svinīgā sēde un svētku koncerts LLU pils Aulā

TF darbinieku, kuri devuši būtisku ieguldījumu fakultātes attīstībā, apbalvošana

Stāstījumi par to, kādi MEHI bija, kādi – ir un kādi – būs

Absolventu sasaukšanās un apsveikumi

„Kalves” dejotāju un LLU koku uzstāšanās

Tehniskās fakultātes telpās

18:00 -

MEHU absolventu salidojums TF telpās

Dažādu gadu absolventu tikšanās vietas būs organizētas TF auditorijās

19:00 - 21:00

Ekskursijas pa fakultātes auditorijām un mācību laboratorijām (pēc vēlēšanās)

Visa salidojuma laikā

Fakultātes muzeja apmeklējums

Mūzika dejošanai TF zālē (254. auditorija)

Iespēja pašiem padziedāt un pamuzicēt 4. stāva foajē

Iespēja noskatīties videofilmas un slaidu demonstrācijas par fakultāti (2. stāva foajē)

Visa vakara laikā Jums būs iespēja papildināt fakultātes vēsturi, sniedzot intervijas mūsu video operatoram, un pastāstīt par sevi un interesantiem notikumiem no studiju laika. Interviju sniedzēji saņems videofilmu (pēc montāžas) par jubilejas svinībām.

Darbosies fotosalons (maksas) ar iespēju uzreiz tikt pie fotogrāfijām.

Redaktora sleja

Atkal ir pienācis laiks, kad mūsu fakultātei aprit apaļa gadskārta – septiņdesmitā. Šogad man tika uzticēts veidot jubilejas Plēsuma speciālizdevumu.

Tas nozīmēja sagatavot materiālus žurnālam no vāka līdz vākam, 32 lappuses, pirmo reizi manā darba mūžā. Sākās saspringts darbs ar satraukumu, kur dabūt materiālus,

lai aizpildītu atvēlēto apjomu, līdz skaudrai izvēlei, kurus tekstus saīsināt un kurus vispār nelikt. Pateicoties institūtu direktoru, kolēģu, absolventu un studentu atsaucībai, tika sagatavoti gan informatīvie materiāli par fakultātes vēsturi un šodien, gan apsveikumi un atmiņu stāstījumi par studiju gadiem un paveikto darba mūžā. Mūsu jubilejas pasākuma sagatavošanas komanda, dekāna Ilmāra Dukuļa vadībā, darbojās kā vienota sistēma. Visos jautājumos vienmēr varēja paļauties uz kolēģu palīdzību. Paldies par šo atsaucību! Sirsnīgi pateicos Antoņinai Čukurei, kura ļoti palīdzēja, gādājot vēsturiskos materiālus un apzinot absolventus. Paldies Kasparam Vārtukapteimim un Ilmāram Dukulim par gatavā materiāla izskatīšanu un koriģēšanu. Šodien mūsu veikums tiek nodots Jūsu vērtējumam. Ceram, ka lasot to, Jūs atklāsiet vēl nezināmus faktus par *mehu* fakultātes vēsturi un šodien, cilvēkiem un notikumiem, kas aizvedīs Jūs atmiņu takās laikā, ko dēvē par studijām. Studentu laiks ir mūsu jaunības, cerību, deģmes un arī ne vienmēr pārdomātu darbību laiks. Tomēr tas ir skaists laiks, kuru šodien, tiekoties ar bijušajiem studiju biedriem, mēs izdzīvosim vēlreiz. Novēlu, lai Jūsu sirdis vēl arvien pukstētu studentu gadu ritmā! Lai prāts allaž tiektos izzināt to, ko šīsdiens straujā mainība liek inženierim apjaust! Lai jauks šis svētku vakars un harmonija turpmākajā dzīvē!

LMF 1980. gada absolvents,
professors Aivars Kaķītis

Latvijas Lauksaimniecības universitātes
žurnāls «Plēsums»
Reģistrācijas apliecība 0512.
Iznāk kopš 1956. gada.
Adrese: 166. telpa, Jelgavas pils,
Lielā iela 2, Jelgava, LV-3001
Tālruni: 28377759; 63005648
E-pasts: plesums@llu.lv
Twitter: twitter.com/Plesums

Redaktors: Aivars Kaķītis
Vāka foto: no TF arhīva
Maketētāja: Rita Kalniņa

*Plēsums – uzarta vecaine, atmata, līdums, neskarta zeme
(Latviešu valodas vārdnīca)*

Plēsums

SATURS

- 3 Satura lapa
- 4 Vēstures līkločos
- 8 Studentu dzinējspēks
- 11 Fakultātes vadība šodien
- 13 Mehānikas institūts
- 14 Spēkratu institūts
- 15 Lauksaimniecības tehnikas institūts
- 16 Lauksaimniecības enerģētikas institūts
- 17 Izglītības un mājsaimniecības institūts
- 18 Modernas laboratorijas – kvalitatīvu studiju pamats
- 20 Studenti – mūsu nākotne
- 22 LLU Tehniskās fakultātes piedāvātās studiju programmas
- 25 Absolventi – mūsu lepnums
- 28 Fakultātes zinātnieku aktivitātes
- 31 Ar smaidu pa dzīvi

Vai Tu zini?

Mēs visi esam meh, inženieri. Mūsu darba objekts ir dažāda veida tehnika, tāpat pamatā mēs esam tehniski cilvēki. Bet, kur ir meklējamas saknes vārdam tehnika? Viens no pirmajiem cilvēkiem, kuru varētu dēvēt par inženieri bija Leonardo da Vinči. Ari vārds „tehnika” ir cēlies no grieķu vārda (tehni), latīņu valodā tas atbilst vārdam ars, bet latviski – māksla. Tāpat mēs esam cilvēki, kuru profesijas izcelsme saistīta ar mākslu. Mašīnu dizainā ir vērojams paradokss, ja konstruktors ir izveidojis tehniski pareizu konstrukciju, tad tās proporcijas atbilstu skaitas lietas kritērijiem. Cilvēki visos laikos ir meklējuši proporciju, kas atbilstu tam jēdzienam, ko mēs izsakām ar vārdu „skaists”. Tā ir „dievišķā proporcija” jeb zelta griezum, kas vērojama daudz augu, dzīvnieku un arī cilvēka daļu proporcijās. Zelta griezumā daļu attiecība ir vienāda ar 1.6180339...

JUBILEJAS „PLĒSUMA” ĢENERĀLSPONSORS

JELGAVAS
TIPOGRĀFIJA

Fakultātes PALDIES *MEHIEM* Jurim Sīlim, Mārim Matreivicam, Marģeram Žagatam, Kasparam Lieģeniekam, Rodijam Trankalim un viņu komandai.

Vēstures likločos

Fakultātes pirmā mājieta Ausekļa ielā Rīgā.

1940. gadā Jelgavas Lauksaimniecības akadēmija (JLA), kura tika nodibināta Jelgavā un savu darbību uzsāka 1939. gada 1. jūlijā, sāka priekšdarbus jaunas fakultātes organizēšanai līdzās esošajām Lauksaimniecības un Mežsaimniecības fakultātēm. 1941. gada 13. jūnijā toreizējā Latvijas PSR Tautas Komisāru Padome pieņēma lēmumu Nr. 895 „Par Lauksaimniecības mehanizācijas un elektrifikācijas fakultātes nodibināšanu Jelgavas Lauksaimniecības akadēmijā”. Latvijas Valsts arhīvā (fonds Nr. 270, apraksts Nr. 1, lieta Nr. 73, 113. lapa) ir saglabājies šis lēmums, gan bez parakstiem. Tas paredzēja jauno fakultāti dibināt ar 1941./42. mācību gada sākumu. Projekts paredzēja arī nodot visas Jelgavas pils telpas akadēmijas rīcībā.

Tajā pašā arhīvā atrodama JLA mācību un zinātnisko lietu prorektora 1941. gada 23. maija vēstule (arī bez paraksta) izglītības tautas komisāram P. Valeskalnam par iespējamajiem mācībspēkiem jaundibināmajā fakultātē (LVA, 1228. f., 1. apr., 1. lieta, 18., 19. lapa). Šo lēmumu realizēšanos izjauca karš.

Latvijā karš vēl nebija beidzies, kad 1944. gada 15. oktobrī tika atjaunota Lauksaimniecības akadēmijas, ar mainītu nosaukumu – Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas (LLA), darbība. Tā kā Jelgavas pils bija nopostīta, akadēmija tika izvietota Rīgā. LLA darbu atsāka ar piecām fakultātēm: Lauksaimniecības, Mežsaimniecības, Veterinārmedicīnas, Lauksaimniecības tehnoloģijas un mājturības, Lauksaimniecības mehanizācijas (LMF). Akadēmija bija izvietota unikālā vienotās apbūves kvartālā *Forburga* (projektējis Vilhelms Romans Reslers – 1879-1949) daļā, ko veidoja vienlaidu ēkas Sakaru ielā 3, Ausekļa ielā 5, 7, 9 un 11, Vašingtona laukumā 3 un 6. Telpas Hidromeliorācijas un zemes ierīcības fakultātei, kā arī Lauksaimniecības tehnoloģijas un mājturības fakultātes Mājturības nodaļai bija ēkā Veidenbauma ielā 4a. Viss 1944./45. mācību gads, kurš LLA sākās 15. decembrī, faktiski bija fakultātes organizēšanas gads. Tika pieņemti darbā mācībspēki un darbinieki, organizētas katedras un uzņemti studenti. Ar mācību gada pirmo rektora pavēli, kura izdota 1944. gada 13. novembrī, pieņēma darbā pirmos divus mācībspēkus Lauksaimniecības mašīnu katedrā (LMK, skaitot ar 15. oktobri) – par katedras vadītāja vietas izpildītāju un vecāko lektoru Ludvigu Lūsi, kuram uzdeva pagaidām izpildīt arī fakultātes dekāna pienākumus, un par asistenta vietas izpildītāju – vecāko lektoru Jāni Sprogū. Pēc dažām dienām L. Lūsis traģiski mira. Ar 20. novembri par docentu, Lauksaimniecības mašīnu katedras vadītāju un fakultātes dekānu iecēla Priekuļu Lauksaimniecības mašīnu izmēģināšanas stacijas ilggadējo direktoru (kopš 1923. gada) Jāni Balsaru. Pavisam šajos 70 gados fakultātes darbu ir vadījuši 13 dekāni. Fakultātes attīstībai sekosim ieskatoties katrā dekāna paveiktajā.

Jānis Balsars
(1888-1980)

Jānis Balsars – Lauksaimniecības mehanizācijas fakultātes pirmais dekāns (20.11.44. - 14.04.47.)

Par savām dekāna rūpēm pirmajos mēnešos J. Balsars 1964. gadā atceras: „Sākumā fakultātē bija viens students uzvārdā Ostrovskis, kurš tagad strādā Rīgas katlu inspekcijā par inspektoru. Toreizējais mācību prorektors, tagad akadēmiķis Arvīds Kalniņš izsauca mani pie sevis un pateica, ka fakultāte studentu trūkuma dēļ būs jāslēdz. Lai tas tiešām nenotiktu, caur pazīstamiem un citiem mācību spēkiem sameklēju vairākus gados vecākus kandidātus, kuri kādreiz beiguši vidusskolu. Pēc nedēļas fakultātē jau bija 12 studenti. Uzņemšanas gaitā

gan bija jāizvairās uzdot jautājumus, kas ir sinuss vai tangenss, ko sauc par logaritmu. Uzņemtie studenti uz mācībām lūkojās visai skeptiski. Tādēļ vienu no tiem – studentu Kļaviņu – pieņēmu Lauksaimniecības mašīnu katedrā par laborantu. Viņa galvenais uzdevums bija apmeklēt nodarbības un turēt kopā arī pārējos. Kad man vaicāja, kāpēc vajadzīgs tāds laborants, kas nestrādā, atbildēju: „Ja man nebūs laboranta, nebūs arī fakultātes”.

Fakultātes pirmais dekāns J. Balsars oficiāli amatu atstāja pēc paša lūguma 1947. gada 15. aprīlī. Pēc tam gan no tā paša gada 1. oktobra līdz 1950. gada 30. novembrim pildīja dekāna vietnieka pienākumus. Arī no dekāna vietnieka pienākumiem tika atbrīvots pēc paša lūguma, tāpat kā ar 1951. gada 19. janvāri no Lauksaimniecības mašīnu katedras vadītāja amata. Ar 1951. gada 1. septembri J. Balsaru atstāja darbā tikai kā stundu pasniedzēju, bet tieši pēc diviem gadiem atbrīvoja vispār no darba LLA. Atbrīvošanas patiesos iemeslus atcerējās tā laika LMF students, vēlākais ilggadējais Baltijas Mašīnu izmēģināšanas stacijas darbinieks inženierzinātņu doktors Eduards Ciblis, kurš nejausi dzirdējis sarunu starp LLA Kadru daļas vadītāju Ievu Vinholdi un Jāni Balsaru. Vinholde pieprasījusi rakstīt iesniegumu par aiziešanu no darba, jo J. Balsars it kā esot bijis aizsargs. Kad viņš atbildējis, ka aizsargs neesot bijis, sekojusi atbilde: „Ja nebijāt aizsargs, tad Ulmaņa laikā bijāt iestādes vadītājs. Ja nerakstīsiet iesniegumu, tad mēs jūs tāpat atbrīvosim no darba”. Draudi tika izpildīti.

Dmitrijs Vološčiks
(1895-1974)

Ar 15.04.47. dekāna pienākumus sāka pildīt docents Dmitrijs Vološčiks. Jaunajam dekānam izdevās panākt to, ko neizdevās paveikt J. Balsaram, proti, fakultātē ar 1947. gada 1. oktobri tiek ieviests dekāna vietnieka amats. Šī amata pildīšanai tika nozīmēts J. Balsars (30.09.1947. rektora rīkojums Nr. 305).

1947./48. mācību gadā LMF dekanāts bija apvienots ar Lauksaimniecības tehnoloģijas un mājturības fakultātes dekanātu, bet 1948./49. m.g. un visu 1951. gadu – ar jaunizveidotās Pārtikas rūpniecības tehnoloģijas fakultātes (PRTF) dekanātu. Dmitrijs Vološčiks abu fakultāšu dekāna pienākumus pildīja līdz 31.12.50.

Pāvils Zariņš
(1913-2008)

No 1951. gada 1. janvāra līdz 1951. gada 31. decembrim abu fakultāšu dekāna pienākumus pildīja Pāvils Zariņš (PRTF). Šajā mācību gadā fakultātē tika uzņemti 75 jaunie studenti.

Nikolajs Ķipļuks
(1916-nav zināms)

Ar 01.01.1952. fakultātes dekāna pienākumus pildīja no Ļeņingradas Lauksaimniecības institūta 1951. gada beigās atbraukušais Nikolajs Ķipļuks. Tā kā viņam bija problēmas ne tikai ar latviešu valodu, bet arī ar vispārējo saskarsmi ar studentiem un kolēģiem, turklāt, pēc Staļina nāves uz laiku vadītājiem sāka prasīt latviešu valodas un vietējo paražu zināšanas, viņš dekāna amatā bija tikai līdz 1953. gada 8. augustam. 1956. gadā N. Ķipļuks pārcēlās atpakaļ uz Ļeņingradu. Šajos mācību gados tika uzņemti 100 jaunie studenti.

Oļģerts Ozols
(1914-1976)

No 09.08.1953. līdz 11.11.1955. dekāna pienākumus pildīja tolaik docents Oļģerts Ozols, kurš dekāna amatu atstāja veselības stāvokļa dēļ. Vēlāk O. Ozols aizstāvēja tehnisko zinātņu doktora disertāciju (1966), bija profesors, LLA mācību prorektors (1964-1966) un rektors (1966-1976).

Eduards Kļučņiks
(1913-1993)

Ar 12.11.1955. dekāna amatu pildīja docents Eduards Kļučņiks, kuru visi bijušie kolēģi un studenti atceras ar lielu mīlestību. Viņam bija lieli nopelni fakultātes jaunās ēkas Jelgavā projektēšanā un celtniecības organizēšanā. Sākotnēji LMF bija paredzēts izvietot pielāgotās telpās Dobeles ielā 41/43. Ar 01.09.1959. viņš pildīja arī Traktoru un automobiļu katedras vadītāja pienākumus. 1959./60. mācību gadā lauksaimniecības mehanizācijas specialitātes 1., 2. un 3. kursā izdalīja pa vienai automobiļu un automobiļu saimniecības specialitātes grupai (ar 1994. gadu – Autotransporta specialitāte). Tā bija pirmā

autotransporta studiju programma Latvijā.

Pateicoties E. Kļučņikam, fakultāte tika pie jaunas, modernas un plašas motoru izmēģināšanas laboratorijas (1964) un Traktoru un automobiļu katedra pie pašām plašākajām telpām fakultātē. Diemžēl līdzīgi kā J. Balsaram, arī E. Kļučņikam nācās atstāt gan dekāna, gan katedras vadītāja amatu, gan arī darbu vispār LLA „par darbību buržuāziskās Latvijas laikā”.

Arturs Valdmanis
(1921-1977)

No 05.04.1961. dekāna pienākumus pildīja docents Arturs Valdmanis. Šajā laikā turpinājās fakultātes celtniecības un labiekārtošanas darbi. Tika uzcelta LMF kopmitnes ēka (1962. gadā). Viņa atrašanās dekāna amatā pārtrauca negadījums ar fakultātes studentu 1962. gada 23. un 24. janvāra naktī. Pa kopmitnes Ļeņina ielā 17 (7. kopmitne) trešā stāva logu piespiedu kārtā izlēca students un lēciena rezultātā guva smagus miesas bojājumus. Lēkšanas nepieciešamību radīja LMF

studenta konflikts ar Hidromeliorācijas un Zemes ierīcības fakultātes studentiem pēc restorānā *Lielupe* kopīgi pavadīta vakara. Kompartijas Jelgavas pilsētas komitejas birojs pieprasīja atbrīvot dekānu no amata „par neapmierinoši nostādītu studentu audzināšanas darbu”. A. Valdmani no dekāna amata atbrīvoja ar 08.02.1962.

**Alberts Lagzdons
(1931)**

Ar 08.02.1962. dekāna pienākumus veica tolaik asistents (ar 01.09.1962. vecākais pasniedzējs) Alberts Lagzdons (LMF 1954. gada absolvents), kurš tos pildīja līdz 22.09.1968. Šajā laikā (1964. gadā) nodeva ekspluatācijā motoru izmēģināšanas laboratoriju (625 m²) un lauksaimniecības mašīnu šķūni ar mācību telpām (758 m²) un lauksaimniecības tehnikas apmācību prakšu poligonu Pils salā.

**Valdis Dzelde
(1936)**

No 1979. gada 15. jūnija līdz 1985. gada 13. septembrim LMF dekāna pienākumus pildīja docents Valdis Dzelde, LMF 1959. gada absolvents. Šajā laikā (1983. gadā) nodeva ekspluatācijā Ražošanas apmācības katedras jauno ēku ar plašu un modernu praktiskās autoapmācības poligonu P. Lejiņa ielā 2. Tika aizbūvēta arī niša starp fakultātes veco un jauno korpusu. Tā rezultātā fakultāte ieguva vairākas papildus telpas. Valdis Dzelde dekāna pienākumus pildīja līdz pāriešanai darbā uz Rīgas rajons kolhozu „Ādaži”.

**Māris Ķirsis
(1942)**

Mans lepnums - MEHI

Esmu *mehs* jau 50 gadus, kopš kopā ar draugu Vasiliju Fedotovu atgriezāmies no dienesta gaisa desantniekos Ferganā un sākām studijas. No saviem mācībspēkiem un vēlāk kolēģiem, kuri bijuši nozīmīgi manā dzīvē, šodien ar pateicību pieminu Aleksandru Tabūnu, Jāni Tupiņu, Olģertu Ozolu, Aleksandru Ribovski, Vilni Gulbi, Zigurdu Egli, Vladimiru Jansonu, Ansi Grunduli, Arvīdu Lielturku. Arī spilgtas personības – mācību meistarus Valdi Pakalniēti un Visvaldi Strūbergu. Laika posms 2007.-2012., kad otrreiz biju fakultātes dekāns, bija ļoti labvēlīgs vairākiem ES struktūrfondu projektiem. Šai laikā, Eiropas naudai

pievienojot arī LLU un fakultātes līdzekļus, veicām fakultātes renovāciju, mansardstāva izbūvi, iekārtu un aprīkojuma iegādi gandrīz par 2 milj. eiro. Tas jūtami ir uzlabojis fakultātes materiālo nodrošinājumu. Lai šajā ziņā tuvotos pasaulē pieņemtam minimālajam līmenim, fakultātei nepieciešams vēl vismaz 10 milj. eiro. Tas lai paliek kā tālākas nākotnes sapnis! Šie gadi bija arī „ziedu laiki” karjeras konsultantu maģistru, mājas vides pedagogu un tehnisko ekspertu specialitātēm. Bija pacēlums jauno zinātņu doktoru sagatavošanā, pateicoties ES stipendijām.

Ar lielu prieku atceros mūsu studentu aktivitātes un radošumu dažādos pasākumos gan LLU, gan ārpus tās. Pateicoties tam, mūsu mehi ir ieguvuši visvairāk reižu AZEMITOLOGA Lielo balvu, *Mehu* dienas ir visapmeklētākās un labā nozīmē visskaļākās Jelgavā, mūsu studenti sekmīgi piedalās dažādu stipendiju konkursos, brauc ERASMUS

**Olāfs Brinkmanis
(1930)**

No 23.09.1968. dekāna pienākumi bija uzticēti docentam Olāfam Brinkmanim, LMF 1953. gada absolventam, kurš tos pildīja līdz 14.06.1979., kad tika iecelts par LLA mācību prorektoru. Šajā laikā (1975. gadā) tika nodota ekspluatācijā fakultātes galvenā korpusa četrstāvu piebūve (2 392 m²).

Šo laiku atceras tolaik dekāna vietnieks Jānis Avotiņš: „Pagājušā gadsimta sešdesmitajos - septiņdesmitajos gados fakultāte piedzīvoja strauju izaugsmi. Jaunuzņemto studentu skaits klātienē

pieauga līdz 175, neklātienē – 100. Atceros, ka vienu gadu uz 100 vietām neklātienē kandidēja 250 reflektanti.

Palielinājās arī diplomu saņēmēšo skaits. Katru gadu fakultāti beidza vairāk kā 200 speciālistu, t.sk. neklātieņi 55 - 60. Darba devēji bija ieinteresēti speciālistu sagatavošanā, un mācību atvaļinājumi tika apmaksāti no valsts. Tajos gados fakultāti beidza daudzi ievērojami, Latvijā pazīstami, saimnieciskie un valsts iestāžu darbinieki.”

programmā uz citu valstu universitātēm.

Salīdzinot studentus, laikā, kad dekanēju pirmo reizi 1985.-1991., un šodienas studentus, mainījušās ir dažas lietas: - studentu vidū ir iespraukusies neveselīga konkurence atzīmju dēļ, jo tikai dažiem labākajiem no grupas ir iegūstamas stipendijas; - nav vairs agrākās izcilās *mehu* plecu sajūtas; - pēc nedarbiem nav īstas vēlēšanās aiz sevis visu „saslaucīt”; - diemžēl ievērojamāks kļuvis studentu atbirums. Tomēr esmu pārliecināts, ka šodienas studenti ir tādi paši Latvijas patrioti, kādi bija vecie *mehi*, kad 1991. gadā kopīgi bijām uz barikādēm Rīgā.

1989. gadā pie LMF atjaunoja Pedagoģijas katedru, kuru vadīja mehs – ļoti daudziem absolventiem pazīstamais docētājs un prodekāns Ludis Pēks, un kurā vēlāk strādāja arī *mehs* Jānis Blivis. Un kopš tā laika fakultātes gaitenās daudz vairāk sāka skanēt sieviešu soļi un balsis. Ja kopumā jā raksturo *mehi*, tad MEHI ir visur!

Ar gandarījumu atceros lietišķo sadarbību ar institūtu direktoriem, mācībspēkiem, tehnisko personālu, jo īpaši ar tuvākajām palīdzēm dekanātā, un studentu pašpārvaldi. Iespējams, ka darbu gūzmā un steigā par laikus neizdarītu darbu kādam esmu pateicis arī ko asāku, taču tas nav bijis aiz jaunuma. 70 gadi nav maz viena cilvēka dzīvē, bet fakultātei tikai tuvojas brieduma gadi, kuri var ilgt, kamēr pastāvēs Latvija! Un tas viss ir mūsu prātos, jūtās un rokās. Lai mums izdodas!

Sveicu visus MEHUS visās paaudzēs fakultātes jubilejā!!!
LLU TF dekāns (01.09.07. - 31.08.12.), LLA LMF dekāns
(11.11.85. - 19.02.91), LMF 1969. gada absolvents

Māris Ķirsis

**Kaspars Vārtukapeinis
(1951)**

Fakultāte laikmetu griežos

Savu atskatu uz dekāna amatā pavadīto laiku es gribētu sākt ar mēnesi pirms amatā stāšanās – 1991. gada 13. janvārī, kad Rīgā Daugavmalā notika lielā Tautas frontes aicinātā tautas manifestācija, kurā piedalījās diezgan daudz LMF darbinieku un studentu, un kuras laikā tika izsludināts aicinājums Rīgā veidot barikādes. Atgriezoties no manifestācijas, tūdaļ devos uz 5. kopmītni, bet studentus tur vairs praktiski nesastapu, jo ļoti daudzi jau bija devušies uz Rīgu veidot barikādes. Studentu, mācībspēku un darbinieku aktīvā dalība barikādēs dokumentēta fotogrāfijās, 4. kursa studentu grupas foto nokļuva izdevumā Latvija Baltijas

valsts/Latvia Baltic State. 27.02.1991. tika pieņemts lēmums par LLA pārdēvēšanu par LLU, stājās spēkā ar 01.09.1991. Un tad jau bija klāt 1991. gada 19. augusts, kad Maskavā sākās valsts apvērsums, kurš jau pēc divām dienām izgāzās. Ar gandarijumu varu apliecināt, ka trauksmainajās „puča” dienās fakultātē neuzradās neviens tā atbalstītājs.

Ar 1991./92. studiju gadu sākās visas studiju sistēmas transformācija ar pāreju uz divpakāpju augstāko izglītību. 1992. gada novembra otrajā pusē un decembra sākumā kopā ar katedru vadītājiem, un dekānu pie mikroautobusa *Latvija* stūres, pieredzes apgūšanas nolūkā apmeklējām sešas Vācijas universitātes dažādos reģionos un Lauksaimniecības universitāti Ščecinā. 1992. gadā studijas fakultātē uzsāka pirmie maģistranti un 1994. gadā maģistra grādu ieguva pirmais maģistra programmas absolvents, tagadējais profesors un Spēkratu institūta direktors Dainis Berjoza.

Deviņdesmito gadu sākumā RAK teritorijā izveidoja arī mācību prakšu poligonu, līdz ar to pārceļot traktortehnikas vadīšanas mācību prakses no Pils salas uz RAK teritoriju.

Deviņdesmito gadu vidū strauji samazinājās lauksaimniecības mehanizācijas programmā studējošo skaits, līdz ar to arī programmas studējošo īpatsvars fakultātē. Studējošo skaita izmaiņas izsauca nepieciešamību pārstrukturēt katedras fakultātē, pirmā reorganizācija notika 1993. gadā. Uz šā fona lietišķu diskusiju rezultātā nonācām pie slēdziena par nepieciešamību mainīt fakultātes nosaukumu. Ar 01.01.1996. Lauksaimniecības mehanizācijas fakultāte kļuva par Tehnisko fakultāti.

Ar 01.01.1997. fakultāte otro reizi reorganizēja savu struktūru, katedras reorganizējot, tika izveidoti četri institūti. Šai iniciatīvai ir sekojušas vairākas fakultātes, tagad institūti veido arī LF, VMF un ESAF struktūru. Ar 01.02.1997. fakultātes sastāvā pārnāca daļa privatizācijai nodotā bijušā Valsts lopkopības mehanizācijas zinātnes un tehnikas centra *Rāmava*

zinātnisko darbinieku. Pašlaik fakultātē no šā sastāva gan strādā vienīgi vadošais pētnieks Dr.sc.ing. Armīns Laurs. Ar 01.01.1998. fakultātes sastāvā pārnāca bijušais Latvijas Valsts lauksaimniecības mehanizācijas un enerģētikas zinātniskās pētniecības institūts. Tas pārtapa par Valsts bezpeļņas zinātnisko uzņēmumu Ulbrokas zinātnes centrs ar juridiskas personas tiesībām. Ar 01.11.2004. pēc zinātnisko uzņēmumu pārreģistrācijas *Ulbrokas zinātnes centrs* pārtapa par LLU aģentūru *Lauksaimniecības tehnikas zinātniskais institūts*. 2004. gadā Motoru izmēģināšanas laboratorija no Pils salas tika pārcelta uz apkopju punkta telpu RAK.

90-to gadu nogalē LLU lēma par ēkas Dobeles ielā 41a atbrīvošanu un iznomāšanu. Tajā atradās tikai PTF Uztura un mājturības katedra ar pārziņā esošo Mājturības-pedagoģijas studiju programmu. Šai programmai lielāko daļu studiju kursu pasniedza Pedagoģijas katedra, kura atradās TF ēkā kopš dibināšanas 1989. gadā, un šī katedra vadīja Pedagoģijas maģistra un doktora studiju programmas. Tādēļ fakultāte un Pedagoģijas katedra izvirzīja kopīgu priekšlikumu par Izglītības un mājsaimniecības institūta izveidošanu fakultātes sastāvā uz Pedagoģijas katedras bāzes un Mājturības-pedagoģijas programmas nodošanu institūta pārziņā. Pēc aktīvām diskusijām, pateicoties rektora V.Striķa atbalstam, ar 01.07.2000. TF sastāvā tika izveidots Izglītības un mājsaimniecības institūts.

22.-23.11.2001. fakultātē viesojās starptautiska ekspertu komisija, kura iepazinās ar programmu pašnovērtējuma ziņojumiem, lauksaimniecības inženierzinātņu virziena studiju programmām, studiju procesu, materiālo bāzi, tikās ar mācībspēkiem, absolventiem, darba devējiem un studentiem. Starptautiskā izvērtējuma rezultātā fakultātes inženierzinātņu virziena studiju programmas visas vienlaicīgi un vienā paketē (bakalaura, maģistra un doktora programmas) tika akreditētas uz maksimālo termiņu – sešiem gadiem. Šāds LLU ir vienīgais precedents.

Iestāšanās Eiropas Savienībā radīja iespēju pretendēt uz ESF un ERAF projektiem. Fakultāte izcīnīja divus ESF projektus par 200 tūkstošiem latu katru. Projektu īstenošanas rezultātā tika izveidotas vairākas jaunas laboratorijas, modernizēta rinda laboratoriju un sagatavotas un izdots 58 mācību grāmatas un mācību līdzekļi. Tika izcīnīti arī vairāki citi ESF projekti.

2004. gadā Motoru izmēģināšanas laboratorija no Pils salas tika pārcelta uz apkopju punkta telpu RAK.

2005. gada 9. janvāra vētra sagādāja lielus pārdzīvojumus, tā norāva fakultātes ēkas jumtu. Pateicoties rektora J. Skujāna un LLU vadības atbalstam, fakultāte tika pie 5. stāva, kuru gan sākotnēji izdevās tikai pēc septiņiem gadiem, pateicoties ERAF projektam.

Paldies visiem kolēģiem par atbalstu un sadarbību – gan prodekāniem, gan institūtu direktoriem, gan mācībspēkiem, gan dekanāta un fakultātes darbiniekiem!

LLU TF dekāns (20.02.91. - 31.08.07. un 01.09.12. - 30.06.14.)

LMF 1974. gada absolvents,

Kaspars Vārtukapeinis

Fakultātes jumts pēc 2005. gada 9. janvāra vētras.

Piektā stāva foajē šodien.

Studentu „dzinēj spēks”

Laiki ir mainījušies, un līdz tiem ir mainījusies arī studiju procesa organizācija. Lielākais fakultātes absolventu skaits ir bijis pagājušā gadsimta septiņdesmitajos un astoņdesmitajos gados. Šajā laikā liela vērība tika pievērsta ne tikai studiju kursu docēšanas kvalitātei, bet arī studentu audzināšanas darbam. Svarīga loma šajā procesā bija dekāna vietniekiem mācību darbā jeb prodekāniem. Kopumā mūsu fakultātē studiju procesu īsāku vai garāku laiku ir „regulējuši” 17 prodekāni. Tolaik prodekāns bija galvenais cilvēks fakultātē, kas sekoja katra studenta labajiem un,

galvenokārt, ne tik labajiem darbiem, un kopā ar kuratoru centās „nomaldījušās avis” atgriezt uz pareizā ceļa. Šajā darbā tika izmantotas tikai viņam vien zināmas, reizēm ļoti atjautīgas metodes. Pateicoties tam, ne viens vien students galā sekmīgi absolvēja fakultāti. LMF un TF prodekānu sarakstā kā spilgtākā personība jāmin Antoņina Čukure. Viņa bija ne tikai stingra amatpersona, kuras uzdevums aizrādīt, disciplinēt, izrikot, bet arī kā gādīga mamma, kura spēja saprast, uzmundrināt, atbalstīt, iedrošināt studentus un kopā ar viņiem svinēt uzvaras par sekmīgu augstskolas

beigšanu. Ilgu laiku studentus „ganīja” tandēms Ludis Pēks (klātienē studijās) un Jānis Avotiņš (neklātienē studijās), kuru laikā radās populārais pantiņš par studentu dzinēj spēku. Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas stafeti pārņēma Kārlis Počs, kurš deviņus gadus turpināja darbu savu priekšgājēju tradīcijās. Šobrīd Latvijā lielā godā tiek turēta katra indivīda personīgo uzskatu brīvība, tāpēc arī studentu audzināšanas darbs no prodekāna puses ir kļuvis formālāks. Katram studentam pašam pilnībā ir jāapzinās sava rīcība un arī jāuzņemas atbildība par sekām.

Antoņina Čukure
Prodekāne no 01.01.1970. līdz 09.02.1977.

Esmu 1956. gada LMF reflektante, izturējusi lielu konkursu un absolvējusi fakultāti 1961. gadā. Tas bija pēdējais izlaidums Rīgā, Ausekļa ielā. Pēc trešā kursa, 1959. gadā braucām praksē uz neskartajām zemēm Kazahijā. Pēc prakses mūs atcerējās atvest atpakaļ tikai novembra sākumā.

Studiju laikā nodarbojos ar pašdarbību, fakultātē spējām noorganizēt astoņu pāru deju kolektīvu.

Laika posmā no 1970. līdz 1977. gadam, kad fakultātes dekāns bija Olafs Brinkmanis, biju LMF dekāna vietniece. Par šo darba posmu varu teikt, ka sadarbība starp dekānu un prodekānu bija radoša un vispusīga. Prodekāna galvenais pienākums bija darbs ar studentiem. Bija jāpieņem patstāvīgi un atbildīgi lēmumi par studentu mācību un audzināšanas jautājumiem. Šajā laikā studentu audzināšanā piedalījās gandrīz visi mācībspēki, kuri pildīja kuratoru pienākumus. Katrai studentu grupai bija nozīmēts kurators – audzinātājs, kurš centās iejusties studentu dzīvē un palīdzēt studentu sadzīves un mācību jautājumos. Studentu kopmitnēs tika organizētas pasniedzēju dežūras un apmeklējumi. Tas sekmēja studentu sadzīves uzlabošanu, it sevišķi pirmajosursos, kad jaunais cilvēks, izkļuvis brīvībā no mājas vides, nespēja iedzīvoties jaunajos apstākļos.

Viens no veiksmīgiem pasākumiem studentu nesekmības mazināšanai un dažādu pārkāpumu novēršanai bija sadarbība ar Jelgavas kara komisariātu. Nesekmīgajiem studentiem pietika ar vienu zvanu no kara komisariāta par iesaukšanu aktīvajā karadienestā, lai dažu dienu laikā tiktu nokārtoti visi mācību parādi.

Sadarbība ar studentu vecākiem parasti bija ļoti efektīva. Ne visi iepriecinošu ziņu pavēstīšana vecākiem sekmēja savlaicīgu un ātru sasāpējušo jautājumu atrisināšanu, ko pēc daudziem gadiem salidojumus sabraukušie absolventi ar pateicību atcerējās.

Studentu kāzas vienmēr ir bijis iepriecinošs notikums. Mēs ar dzīvesbiedru Jāni esam ievēduši jaunajā dzīvē 19 pārus, no kuriem 8 bija studentu pāri. Vērts atcerēties kādu gadījumu ar mūsu ievesto studentu pāri. Jaunais vīrs, mūsu fakultātes students, pirmajosursos bija aizrāvis ar dažādām blakuslietām, tāpēc sekmes bija ļoti viduvējas. Reizēm bija nepieciešamas arī pārrunas ar studenta tēvu. Pēc apcerēšanās ar ekonomikas fakultātes studentīti, kura mācījās sekmīgi, drīz vien kļuva par priekšzīmīgu studentu. Manā prodekānes laikā fakultāti absolvēja vairāk nekā tūkstoši absolventu, tajā skaitā arī 15 sievietes. Šajā laikā tapusi arī fakultātes muzeja krātuve, kur atrodams viss par fakultāti – informācija par dekāniem, pasniedzējiem, studentiem, vēsturiskās dāvanas fakultātei, fotogrāfijas, grāmatas, avižu izgriezumi, kur minēti absolventu uzvārdi. Fakultāte daudz dara, lai koptu un saudzētu pagātnes mantojumu.

Kopš 1985. gada organizējam salidojumus absolventiem, kuri fakultāti absolvējuši pirms 20 gadiem. Sadarbībā ar TF ilggadējo dekānu prof. Kasparu Vārtukapteini tapusi grāmatu sērija „LMF absolventi”. Ir izdotas 13 grāmatas, sākot ar 1980. gada absolventiem. To vidū Jelgavas domes priekšsēdētājs Andris Rāviņš, TF profesors Aivars Kaķītis un daudzi citi. 2005. gadā tika izdota grāmata, kas veltīta LMF 60. gadadienai.

Par godu LMF 50. gadadienai 1995. gada martā tika atklāts fakultātes muzejs, kura sabiedriskā vadītāja esmu es, un izdots mūsu sagatavots Plēsuma speciālizlaidums.

Ceņšos ar studentiem uzturēt sakarus un neaizmirst arī tad, kad viņi jau pabeiguši studijas. Fakultāte vienmēr lepojas ar saviem absolventiem.

Laika gaitā LLA pārveidota par LLU un LMF par TF, mainījušies rektori un prorektori, dekāni un prodekāni, katedras pārveidotas par institūtiem ..., bet nemainīgs ir palicis mūžam jaunais „mežs” Jelgavas ielās un Latvijas tālēs.

Ar dziļu cieņu,

Antoņina Čukure

Ludis Pēks

Prodekāns no 10.02.1977. līdz 29.09.1987.

Kopš 1955. gada, kad sāku studēt, un līdz šim laikam mans mūžs cieši saistīts ar mehānismiem, kuri šajā laikā mainījuši gan nosaukumu, gan novietojumu. Tagad, kā vecākais un ilgākais fakultātes darbinieks, no gadu tāluma varu atskatīties uz veiksmēm un neveiksmēm šajā gandrīz 60 gadus ilgajā periodā, tajā skaitā arī uz vairāk nekā 10 gadus ilgo prodekāna darbu ar klātienē studentiem. Vienlaikus ar mani neklātienē prodekāns bija Jānis Avotiņš – mans bijušais audzēkņis Jāņumuižā un students LLA. Bija patīkama un lietišķa sadarbība, kura droši vien ietekmēja mūsu iekļaušanu studentu folklorā – „Tad noslikst Avotiņš un Pēks, kur paliek mehu dzinējspēks.” (Prieks, ka vēl abi turpinām peldēt.). Šī pantiņa rašanos sekmēja Valda Artava papildinājums populārajai studentu dziesmai „Ir vakars vēls...” ar vārdiem „Ja studenti tik bieži sliks, tad LLU ir jāiznikst”.

Prodekāna darbs sākās ar ievērojama daudzuma birokrātisku dokumentu studēšanu un aizpildīšanu, ko centos veikt pēc labākās sirdsapziņas. Rezultātā pēc nepilniem trīs mēnešiem biju spiests meklēt palīdzību pie kardiologa, kurš bija ļoti kompetents un ar vadītāja pieredzi. Tāpēc viņš, izvērtējis manu dzīves (precīzāk darba veidu), pārliecināti konstatēja, ka pārmērīgā pakļaušanās birokrātijai grauj veselību un neļauj veikt daudz svarīgākus pienākumus. Tas sakrita ar maniem iepriekšējiem novērojumiem fakultātes celtniecībā. Tāpēc turpmāk uz prasībām un vēstulēm reaģēju selektīvi. Izrādījās, ka uz divām trešdaļām vēstulu atbildi neviens negaidīja. Ar šodienas kompetenci darba aizsardzībā varu konstatēt, ka pieaugusi birokrātiskā slodze ir kļuvusi par nozīmīgu darba aizsardzības pārkāpumu.

Daudz svarīgāka izrādījās psiholoģiskās un pedagoģiskās kompetences nepieciešamība. Balstoties uz disertācijas darba ietvaros gūto pieredzi, sadarbība ar Sabiedrisko profesiju fakultāti izveidoju Instruktoru novirzienu. Sākumā tajā piedalījās studenti, kuri RAKā mācīja traktoru un automobiļu vadīšanu. Vēlāk šis jaunveidojums transformējās par Psiholoģijas novirzienu. Agrākajos pētījumos biju konstatējis, ka apmēram piektā daļa LMF absolventu strādā par pasniedzējiem gandrīz visu veidu un līmeņu izglītības institūcijās. Tāpēc studiju plānā iekļāvām psiholoģijas kursu.

Tu pamanīja un pieprasīja arī dažas citas fakultātes. Drīz tas kļuva par obligātu visās LLU studiju programmās. Arī vairāki desmiti LMF studentu diplomdarbu tika vērtēti ar mehanizatoru un inženieru izglītību saistītiem pētījumiem. To iekļaušana tematikā gan sastapās ar vairāku mācībspēku ievērojumu pretestību. Kā nozīmīga pedagoģiskā prakse bija trešā kursa studentu sūtīšana grupas kuratoru vietā septembra mēneša talkās kopā ar pirmā kursa studentiem. (Tas gan bija rupjš pārkāpums un risks, kuru izdevās rūpīgi nomaskēt.) Izrādījās, ka studenti šo pienākumu pildīja veiksmīgāk par mācībspēkiem, kuri savukārt varēja veiksmīgi vadīt ielānotās auditoriju nodarbības. Veidojās pamats studentu padomdevēju (tutoru) institūcijai, kuru pēc tam tālāk attīstīja Tālvaldis Sēja.

Galvenais uzdevums bija sekmīgu studiju veicināšana un atbīruma samazināšana. Kā visai efektīvs līdzeklis izrādījās nevis vecāku, bet studentu potenciālo dzīves biedreņu informēšana (visiem kārtīgiem mehānismiem tādas bija un nereti patērēja pārāk lielu studijām paredzēto laiku daļu). Lūgums ataicināt meiteni uz dekanātu individuāli vai kopā ar potenciālo atskaitāmo parasti spēcīgi šokēja abus un daudzos gadījumos izrādījās visai efektīvs līdzeklis. Tam nolūkam bija jāpanāk, lai nopietni tiktu izvērtēta iesaukšana armijā ar augstu varbūtību nokļūt Afganistānā. Diemžēl manā rīcībā bija reāli un traģiski piemēri. Arī ceļš caur atskurtoņiem bija ar lielu varbūtību nokļūt Afganistānā. Bija ļoti operatīvi un asprātīgi jārikojas, lai tā vietā vainīgais pieteiktos veikt apjomīgus celtniecības darbus topošajā RAKā. Tie parasti tika izpildīti ļoti kvalitatīvi.

Jāpiezīmē, ka šajā periodā tika sasniegtas fakultātes vēsturē lielākais mehanizatoru un automobilistu pamatstudiju izlaidums – 209 inženieri, un vairākos izlaidumos jaunie inženieri pils pagalmā nodeva svinīgu zvērestu.

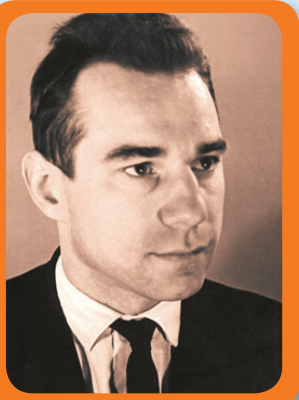
Varbūt laiks pie tā atgriezties?

Jāpiezīmē, ka ar neslēptu naidu toreizējais rektors novērtēja zvēresta tekstu, ka tas esot derīgs jebkurai valstij.

Smaidot dziļi pateicos, jo nebijām cerējuši uz tik augstu vērtējumu, jo zvērestu gatavojām mūsu mazajai Latvijai – zvērējam LATVIJAS ZEMEĻI un TAUTAĻI.

Ar vissirsnīgāko paldies toreizējiem dekāniem, prodekāniem, sekretāriem, kuratoriem, grupu vecākajiem, komandantēm, dežurantiem...

Ludis Pēks

Jānis Avotiņš

Prodekāns no 21.04.1978. līdz 29.10.1986.

Pārņākot uz Jelgavu, sākās strauja visas LLA un arī fakultātes izaugsme. Pakāpeniski palielinājās jaunuzņemto studentu skaits ne tikai klātienē, bet īpaši strauji – neklātienē. Līdz 1978. gadam visi LLA neklātnieki bija apvienoti vienā Neklātienē fakultātē, kas atradās pilī. Lai atvieglotu mācību

procesu, atbilstoši specialitātei neklātienē studenti tika pievienoti fakultātem. Vienlaicīgi fakultātem tika piešķirtas prodekānu un metodiku štata vienības. Mūsu fakultātes dekāns O. Brinkmanis prodekāna amatu piedāvāja man.

Manos pienākumos ietilpa darbs ar neklātienē studentiem, bet papildus bija jārisina organizatoriska un saimnieciska rakstura jautājumi, kas skāra visas fakultātes darbību. Projektējot un uzbūvējot fakultātes ēku, tajā nebija paredzēta vieta ēdnīcai. Studentu rīcībā bija tikai neliela bufete, kas atradās trešajā stāvā nepiemērotās telpās. 1976. gadā rektora amatā stājās Kazimirs Špoģis. Viens no viņa izvirzītajiem uzdevumiem bija nodrošināt katrā mācību korpusā ēdināšanas punktu. Uzdevuma risināšanas gaitā kopīgi ar dekānu O. Brinkmani apstaigājām fakultātes telpas, līdz nonācām traktoru laboratorijā, kas atradās tagadējās ēdamzāles vietā. Pārrunu kārtībā nonācām pie atziņas, ka šī telpa būtu ļoti piemērota ēdnīcai. Tai blakus atradās vairākas Mašīnu ekspluatācijas katedras laboratorijas, kuras tajā laikā tika maz izmantotas mācību vajadzībām un bija piemērotas virtuves vajadzībām. Radās jautājums, uz kuriem jāpārcelt traktoru laboratoriju. Aizbūvējot caurbrauktuvi, kas atradās starp trīsstāvu un jauno laboratoriju korpusu, arī šis jautājums atrisinājās.

Šodien der atcerēties, ka toreiz sienu gleznojumus ēdamzālē veica slavenā gleznotāja Jaņa Rozentāla mazmeita Ieva Rozentāle.

Pēc projekta fakultātes četru un trīs stāvu korpusus savienoja tikai šaurs gaitenis, kam pagalmā pieklāvās dziļa niša. Tā bija paredzēta iekārtu un materiālu pievešanai, lai pievedumu ar telfera palīdzību izkrautu un paceltu līdz vēlamajam stāvam un pa durvīm iebidītu iekšā. Patiesībā smagumu pacelšanas problēmu tas neatrisināja, bet deva iespējas izvērsties caurvējam, kad vienlaicīgi tika atvērtas galvenās un pagalma izejas durvis. Mums kopīgi ar dekānu V. Dzeldi radās iecere, ka, aizbūvējot nišu, iegūtu papildus telpas, kā arī, izbūvējot vējtverī, novērstu caurvēju. Projektu izstrādāja Zinātņu akadēmijas projektētāju grupa. Visus būvdarbus veicām saimnieciskā kārtā ar studentu spēkiem. Materiālu sagādi organizējām, apbraukājot apkārtējās saimniecības. Tā fakultāte ieguva papildus vienu telpu pirmajā stāvā, divas telpas otrajā stāvā, kurās iekārtoju neklātienē dekanātu (tagad fakultātes muzejs), viena lielāka telpa 3. stāvā tika enerģētiskiem. Jāatzīst, ka vienu telpu zaudēja dekanāts, jo tā palika bez logiem (tagad noliktava). Pēc projekta dekanātam tika paredzētas divas telpas, kas pēc lieluma un novietojuma atbilst patreizējam dekāna kabinetam. Tajos gados pieauga klātienē un neklātienē studentu skaits, palielinājās darbu apjomi, auga štati, radās vajadzības paplašināt dekanāta telpas. To atrisinājām, pievienojot un pārbūvējot saimnieciskā kārtā divas laboratorijas paredzētas telpas.

Atskatoties uz aizvadītajiem gadiem, apgalvoju, ka tas man ir bijis skaists, piedzīvojumiem bagāts laiks. Man apkārt bija brīnišķīgi kolēģi. Lieliski sapratos ar dekāniem Olafu Brinkmani, Valdi Dzeldi un Māri Ķirsi, ļoti labi sastrādājās ar kolēģi prodekānu Ludis Pēku. Īpaši lieliskas visos laikos bija dekanāta meitenes.

Prodekāna gaitas beidza 1986. gadā, kad tiku ievēlēts par LLA Arodkomitejas priekšsēdētāju.

Jānis Avotiņš

Kārlis Počs

Prodekāns

no 26.02.1991. līdz 31.08.2000.

Mans prodekānēšanas laiks sākās ar Kaspara Vārtukapteiņa nonākšanu pie varas toreiz vēl LMF dekanātā. Ja Kasparam uz saviem pleciem nācās iznest visas sāpīgās ar pārmaiņu laiku saistītās reorganizācijas, tad mana darbošanās šajā

amatā praksē izrādījās visnotaļ salda.

Pirmkārt, mani priekšteči, it sevišķi Lielais Liberālais profesors Ludis Pēks, jau bija nolikvidējuši daudzus nevajadzīgus studentu didišanas pasākumus. Piemēram, docētājiem vairs nevajadzēja pa naktīm doties uz kopmitnēm un tramdīt pa tām apģērbtas, pusplikas un galīgi plikas mehu draudzenes. Bija pienākumi lielā apgaismības stunda: studentiem draudzēšanās ar meitenēm un, varbūt vēl kaut kas vairāk, nebūt nav kaifīga, bet drīzāk otrādi.

Otrkārt, dekanātā strādāja kolosālas meitenes – Agita, Gunta un Dzidra, kuras perfekti kārtoja mācību uzskaites lietas. Uz grūtiem studentu jautājumiem man bija gatava rezerves atbilde: „Ej pie Agitas, viņa visu zina.”

Sākās diezgan plaša studentu sūtīšana praksēs uz ārzemēm. Tas deva iespēju paglābt vienu otru akadēmiskajos parādos iestīgušu zēnu no atskaitīšanas.

Bez mācību lietām – uzskaites, plānošanas un ciņas ar parādiem, liels darba lauciņš bija studentu sadzīve. Šajā sakarā mehu prodekāns bija kā tāds „politraks”. Tam, lai studenti caur dauzīšanos izjustu mehu garu un kopību, mēs piešķīrām lielu nozīmi.

Tādi būtiskākie pasākumi bija divi.

Vispirms Azemitologs. Šeit studentiem bija krietni jāpalīdz. Jauni zēni, tikko ieradušies mūsu augstskolā, vēl nespēja noorientēties, kas jādara, ko no viņiem grib, un kam tas viss ir vajadzīgs. Domāju, ka mums izdevās gana labi jaunus studentus saliedēt, nomobilizēt un iegūt no viņiem labas idejas un izpildījumu. Par to liecina plāksnītes ar mūsu fakultātes vārdu uz Azemitologa balvām. Sevišķi atmiņā ir palicis mūsu priekšnesums ar Ķeņča lūgšanu. Tajā zēni radīja daudzas izdomas pērles, pat žāvētu kūkas cisku pasniedzām Azemitologam.

Otrs pasākums – Mehu dienas – bija pilnīgi studentu ziņā. Vienmēr atradās kāds entuziasts, kurš ņēma pasākuma organizēšanu savās rokās, sapulcināja aktīvus domubiedrus, un process gāja vaļā. Ipaši spēcīgi manā laikā darbojās Imants Nulle un Andris Lelis. Pamazām piesaistot arvien vairāk fakultātes absolventu atbalstu, Mehu dienas izvērtās aizvien grandiozākas, ar gājēju no kopmitnēm līdz fakultātei, ar autosacensībām Rullīti.

Kopumā darbošanās ar studentiem deva daudz prieka un sniedza lielu gandarījumu. Sevišķi priecē spilgtās personības, kuras izaugušas no sākotnēji bikliem, jauniem zēniem. Tādi cieti puiši kā Arnis Razminovičs un Ričards Batarags diplomprojekta izstrādāšanas un aizstāvēšanas drudzī nosolījās, ka, ja saņems diplomu, tad pārpeļdēs pāri Driksai. Diplomu saņēma un pārpeļdēja arī, ar visiem goda svārkjiem mugurā. Kā viņi pēc tam smaržoja, varam tikai iedomāties. Driksa tajā laikā nebija tā tīrākā Latvijas upe.

Šajā Jubilejas reizē gribu novēlēt fakultātei daudzus radošus, gudrus, aktīvus un zinātkārus studentus; docētājiem veselību, pacietību un milestību pret savu darbu.

Lai dzīvo, zeļ un plaukst mūsu fakultāte!

Kārlis Počs

Zane Beitere-Šeļegovska

Prodekāne no 02.04.2005.

Gadu gaitā prodekāna tiešā saikne ar studentiem ir mazinājusies – mainās studiju organizācija, savas korekcijas ievieš tehnoloģiju attīstība, mainās arī paši studenti.

Taču ir lietas, kas nemainās. Tas ir MEHU gars.

Tehniskajai fakultātei kalpoju jau 15 gadus, 10 no tiem pavadīti prodekāna amatā. Tā kā pamata izglītība iegūta Pārtikas tehnoloģijas fakultātē un tikai maģistra grāds Tehniskajā, varēju jau no sāta gala, esot prodekāna amatā, vērot mehus kā no malas – ar svaigu aci un secināt, nevienai citai fakultātei nav tāda saliedētības gara kā mehiem.

Apbrīnas vērti ir stāsti par grupām, kas katru gadu vai vismaz reizi piecos satiekas, lai gan izlaiduma gads mērāms jau gadu desmitos aiz muguras.

To, cik liela ir mehu spēja saliedēt un aizraut citus, katru gadu parāda tradicionālās fakultātes dienas – Mehu dienas.

Bet man kā prodekānei ļoti gribas uzsvērt katra studenta pirmos kopā būšanas svētkus – Azemitologu. Katru gadu mani 1. kurss pārsteidz un savīļo. Mani sajūsmina viņu radošā izdoma un spēja isā laikā paralēli studijām atrast

kopīgu valodu vienam ar otru. Katru gadu tiek izdomāts un realizēts arvien interesantāks transportlīdzeklis dekāna ievēšanai pils pagalmā, radīts vienots koptēls un sagatavots interesants un saturīgs priekšnesums. Mehi līdz pēdējam ir pārdomājuši savu izturēšanos šajos svētkos, viņi ar lepnumu pārstāv savu fakultāti un toleranti izturas pret pārējām. Un pat tad, ja galvenā balva aiziet pie citiem (šad un tad tā mēdz notikt), mehi vienlīga ir pelnījuši uzslavas!

Lielu paldies jāsaka studentu pašpārvaldei, kas nekad neatsaka, ja viņiem lūdz palīdzību, kūrē visus pasākumus, plāno, domā un organizē.

Ipašu paldies gribu teikt 2005. gada studentu pašpārvaldei un tās toreizējam vadītājam Jānim Kukim, kurš ir istens fakultātes patriots.

Ar lepnumu pārstāvat Tehnisko fakultāti – prodekāne

Zane Beitere-Šeļegovska

Ilmārs Dukulis, foto no personīgā arhīva

Fakultātes vadība šodien

Vārds MEHS ir vairāk nekā fakultātes studentu un absolventu apzīmējums. Tas ir izglītības, profesionalitātes, trakulības un nesavtības apliecinājums. Tāpēc es lepojos, ka jau vairāk nekā 30 gadus piederu MEHU saimei. Un ceru, ka šis vārds vēl ilgus gadus mūs visus vienos, pulcinās kopā un ļaus pārdzīvot visas vētras un negaisus. Lai dzīvo MEHI!

Nav pasaulē gaisa vai jūras kuģa, karietes vai pajūga, kas pārvarētu šķēršļus un pildītu savas funkcijas bez to stūrmaņiem un vadības komandas. Pēdējos 30 gadus TF „pajūgu” vadījuši augstas raudzes profesionāļi – Māris Ķīrsis un Kaspars Vārtukapteinis. Lai kādi vēji pūta, lai kādas grambas gadījās ceļā – „kučieri” visas problēmas pārvarēja. Viņu demokrātiskais vadības stils noteica to, ka fakultātē valdīja koleģiālas attiecības bez intrigām un savstarpējiem apvainojumiem. Aiz Māra un Kaspara muguram jutāmies drošībā. Un likās, ka tā būs vienmēr...

Bet dzīves likloči ir neizdibināmi. Vēl pagājušā gada 26. maija pēcpusdienā pildīju savus ikdienas mācībspēka pienākumus – laboju studentu darbus, līdz kabineta durvīs parādījās Kaspars. Tā kā viņš bija piekritis spert soli augstāk – sākt darbu LLU vadības komandā, sekoja negaidīts piedāvājums – pārņemt TF „pajūga” vadišanu. Laiks pārdomām bija īss – viena nakts līdz TF Domes sēdei. Tā kā sākotnēji šis dekanēšanas laiks bija paredzēts uz vienu gadu, tad mans galvenais arguments bija: „Ja nepamēģināsi, neuzzināsi! Iedomājies, ka esi iesaukts armijā. Pēc gada varēsi domāt, vai gribi palikt virsdienestā. Un arī kareivji gada laikā spēs apjaust, vai viņi grib, lai vadītājs nemainās turpmākos 5 gadus.”

Viss notika strauji – pēc mēneša Kaspars man nodeva pajūgu komplektā ar vilcējiem, stūmējiem, stratēģiem un padomdevējiem.

Vadības grožu nodošana 2014. gada jūnijā.

No kreisās, priekšplānā: stafeti nodod dekāns, prof. Kaspars Vārtukapteinis, jaunais dekāns asoc. prof. Ilmārs Dukulis, „vezumu” velk dekāna vietnieks saimnieciskajos jautājumos Aleksandrs Galoburda, komanda, pirmā rinda: LLU personāldaļas speciāliste Agita Žebrovska, Dace Rotgalve-Birziete, Jolanta Krisūna, IMI direktore Baiba Briede, prodekāne Zane Beitere-Šeļegovska, lietvedības speciāliste Gunta Gvalda, otrā rinda: MI direktors Imants Nulle, dekāna vietnieks zinātniskajā darbā Gints Birzietis, LTI direktors Jānis Palabinskis, LEI direktors Ainārs Galiņš, mācību korpusa pārvaldniece Liāna Pivaroviča, lietvedības speciāliste Dzidra Ceple, SI direktors Dainis Berjoza.

Kučieris bez labiem palīgiem savu pajūgu uz ceļa nenoturēs, tāpēc paldies iepriekšējiem dekāniem, ka vadības komanda jau vairākus gadus strādā nemainīgā sastāvā. Izglītības un mājsaimniecības institūtu vada profesore Baiba Briede, Mehānikas institūtu – asociētais profesors Imants Nulle, Lauksaimniecības tehnikas institūtu – asociētais profesors Jānis Palabinskis, Spēkratu institūtu – profesors Dainis Berjoza un Lauksaimniecības enerģētikas institūtu – asociētais profesors Ainārs Galiņš. Ar studiju, zinātnes un saimnieciskajiem jautājumiem palīdz tikt galā dekāna vietnieki Zane Beitere-Šeļegovska, Gints Birzietis un Aleksandrs Galoburda. Bet siltumu, gaismu un drošību jau 30 gadus mums garantē TF mācību korpusa pārvaldniece Liāna Pivaroviča.

Dekānāta sēde 2015. gada februārī.

Galvenā speciāliste Jolanta Krisūna.

Galvenā speciāliste Inga Zeltkalne.

Lietvedības speciāliste Dzidra Cepļa.

Un krogan dekāns varētu paveikt bez saviem „rūķiņiem” – dekānāta meitenēm Ingas Zeltkalnes, Dzidras Ceples un Jolantas Krisūnas. Viņas veic ne tikai savus tiešos darba pienākumus, bet konsultē dekānu dažādās problēmsituācijās. Un, ja dekāns tā vairāk „uzvilcīs”, vienkārši paziņo: „Viss! Tava darba diena beigusies! Brauc uz mežu izskrieties un izvēdināt galvu!” Ja ar ko nepaspējam tikt galā, vienmēr mūs „piesegs” institūtu lietvedības speciālistes Gunta Gvalda un Dace Rotgalve-Birziete. KOMANDA – tas ir spēks!

Kas mūs sagaida nākotnē?

Darbs, darbs un vēlreiz darbs. Uzdevumu ir daudz. Būtiskākais – iespējami mazināt demogrāfiskās situācijas draudu izraisīto ietekmi uz studējošo skaita samazinājumu. Jāveicina sadarbība ar ģimnāzijām, koledžām un citām vidējās izglītības mācību iestādēm, lai ieinteresētu

jauniešus pievērsties inženierzinātnēm. Šobrīd laba sadarbība ir izveidojusies ar Jelgavas Tehnoloģiju vidusskolu, kuras inženieru novirziena vecāko klašu skolēni fakultātē apgūst priekšmetus inženierzinātnēs.

Turpināt studiju programmu un studiju kursu satura modernizāciju atbilstoši mainīgajai teknikai, tehnoloģijām un darba tirgus prasībām, ieskaitot zinātniskās pētniecības elementu plašāku ieviešanu studiju procesā. Jāveido jaunas studiju programmas, kas atbilst modernajām tehnoloģijām. Sadarboties ar darba devēju profesionālajām organizācijām, uzņēmējiem un fakultātes absolventiem, iesaistot tos studiju satura un rezultātu vērtēšanā un studiju programmu saturiskā pilnveidošanā. Ļoti daudzu mūsu absolventu pieredze ir pierādījusi to, ka fakultātē iegūtā izglītība dod iespējas veiksmīgi konkurēt darba tirgū un gūt panākumus biznesā. Aktivāk izmantot studentu un mācībbspēku

starptautiskās akadēmiskās mobilitātes iespējas. Šobrīd gan mācībbspēkiem, gan studentiem ir plašas iespējas izmantot dažādus Erasmus un Erasmus+ finansējuma avotus, lai papildinātu zināšanas dažādu valstu augstskolās. Nepieciešams tikai būt aktīviem un iesaistīties šajos projektos.

Saglabāt un radoši tālāk attīstīt abas ilggadējās, plašu atzinību ieguvušās starptautiskās zinātniskās konferences. Un tā varētu turpināt. Šodien ir svētki, tāpēc par darbu mazāk. Nobeigumā vēlreiz – lai dzīvo MEHI! Lai MEHU gars un labā slava neiznīkst! Jo MEHS – tā ir akūta diagnoze, kura nav ārstējama. Un to arī nevajag ārstēt! **P**

Tehniskās fakultātes dekāns
asoc. prof. Ilmārs Dukulis,
LMF 1988. gada absolvents

Mehānikas institūts

Lai Mehu enerģijas avots būtu ilgtspējīgs, gars radošs un izturība bezgalīga.
Dr.sc. ing. **Imants Nulle**
Institūta direktors,
asoc. prof.

Lai studenti mācoties TF, dedzīgi apgūtu tur sniegtās zināšanas no pirmās līdz pēdējai minūtei. Tās viņu turpmākajā dzīvē lieti noderēs.
Profesors **Imants Ziemeļis**

Studiju laiks – tas ir īpašs posms Jūsu dzīvē, pilns ar romantiku, mīlestību un piedzīvojumiem. Studenti ir īpaši – labvēlīgi, atklāti un jautri, bet galvenās studenta īpašības ir aizmārsība un rījība, jo viņiem nepieciešams aizmirst, kas ir slinkums un grauzt zināšanu kalnus, it īpaši sesijā. Novēlu, lai pie šīm īpašībām Jūs vēl pievienotu zināšanas un prasmes, kuras apgūsiet mūsu universitātē un fakultātē, gatavojoties lielajai dzīvei, un kuras pēc tam ļaus Jums atrast pienācīgu darbu. Novēlu Jums teicamas studijas, jautru studentu dzīvi, un visus dzīves eksāmenus nokārtot teicami.
Dr. paed. **Olafs Vronskis**

Vēsture

LLU Tehniskās fakultātes Mehānikas institūts dibināts 1997. gadā, apvienojot Mašīnu projektēšanas un Mehānikas katedras. Par Mehānikas institūta direktoru iecēla profesoru Guntaru Uzklīņģi. No 2009. gada institūta direktors ir asociētais profesors Imants Nulle.

Mašīnu projektēšanas katedra tika izveidota 1993. gada septembrī uz Tehniskās grafikas un Materiālu stiprības un mašīnu elementu katedru bāzes. Katedru vadīja prof. G. Uzklīņģis. Tehniskās grafikas katedra izveidota 1952. gadā. Katedras pirmais vadītājs bija docents Kārlis Zālīte. Tehniskās grafikas katedras mācībspēki galvenokārt nodarbojās ar mācību metodisku jautājumu risināšanu. 1949. gadā tika nodibināta Teorētiskās mehānikas katedra, izdalot to no Augstākās matemātikas katedras.

1959. gadā to pārdēvēja par Mehānikas katedru. Tolaik katedru vadīja O. Ozols, kurš deva lielu ieguldījumu katedras izaugsmē. Materiālu stiprības un mašīnu elementu katedra izveidota 1944. gada novembrī pie LLA Lauksaimniecības mehanizācijas fakultātes (Rīgā). Katedras dibinātājs un pirmais vadītājs – profesors tehnisko zinātņu doktors Arvīds Leppīks (1889-1965), kurš 1919. gadā bija arī viens no pirmajiem Latvijas Universitātes Lauksaimniecības nodalīšanas mācību spēkiem.

Šodien

Mehānikas institūtā tiek docēti inženierzinātņu teorētiskie kursi ne tikai TF studējošajiem pamatstudijās un maģistra studijās, bet arī citu fakultāšu studentiem. Pamatstudijās studējošajiem tiek piedāvāti

sekojoši kursi: Teorētiskā mehānika, Datorprojektēšana, Hidraulika un hidro-piedziņa, Hidraulika un pneimatika, Inženiergrafika, Tēlotāja ģeometrija, Rasēšana, Lietišķā mehānika, Mašīnu datorizētā projektēšana, Mašīnu dinamika, Mašīnu elementi, Materiālu pretestība, Mehatronikas sistēmas, Mērsistēmu interfeisi. Maģistra studijās TF un ITF maģistrantiem tiek piedāvāti šādi studiju kursi: Datorizētās mērsistēmas, Ergonomika un dizains, Mašīnu hidropiedziņa un pneimopiedziņa, Mašīnu konstruēšana, Mehatroniskās sistēmas, Mehānismu datorprojektēšana, Patentzinība, Projektēšanas metodoloģijas pamati, Sistēmu dinamikas modelēšana. Institūtā ir realizēti vairāki ES finansēti projekti, kuru rezultātā ir izveidotas modernas mācību laboratorijas studiju kursu nodrošināšanā.

1962. gada sākumā Mehānikas katedras struktūrā tika izveidota Lauksaimniecības mašīnu mehānikas zinātniskā laboratorija, kas savu darbību turpina arī šodien. Ilgus gadus laboratoriju vada profesors Ēriks Kronbergs. Savu zinātnisko darbību laboratorijā jau studiju gados ir sākuši un arī turpina prof. Aivars Kaķītis, asoc. prof. Imants Nulle, lektori Mareks Šmits un Edgars Repša. Laboratorijas galvenie pētījumu virzieni ir hidrauliskā piedziņa un biomasu izmantošana enerģijas ieguvei. **P**

Ir teikts, ka darīt auglīgu pagātni un radīt nākamību - lūk, tagadnes uzdevums. Cienisim un liksim lietāt to, ko paveikuši mūsu priekšgājēji un mēs paši līdz šim, lai Fakultāte būtu tāda, kāda tā ir.

Bet katrā dienā veidosim kādu pienesumu, kas varētu būt noderīgs Fakultātes nākotnē. Tam palīdzēs savstarpēji labvēlīga attiecība starp mums.

Dr.sc.ing., profesors, **Ēriks Kronbergs**

Mehānikas institūta kolektīvs šodien.

No kreisās: galv. spec. Jānis Kjakste, prof. Imants Ziemeļis, asoc. prof. Jānis Čukurs, Mehānikas institūta direktors, asoc. prof. Imants Nulle, lekt. Edgars Repša, laborat. vad. Biruta Lintiņa, lekt. Olafs Vronskis, prof. Ēriks Kronbergs, lekt. Jānis Vizbulis, prof. Guntars Uzklīņģis, lekt. Mareks Šmits, lekt. Laimonis Dominieks, prof. Aivars Kaķītis. Attēlā nav: galv. spec. Vizma Slava, lekt. Mārtiņš Dauvarts.

Spēkratu institūts

Nekad neaizmirsīsim, ka esam Inženieri! Lai katram *Meham* vienmēr ir kāds dzelzs gabals, ko skrūvēt, kāda meitene, ko mīlēt, un kāds draugs, ar ko pārspriest tehnisko jaunradi.

Institūta direktors, profesors **Dainis Berjoza**

Spēkratu institūta pirmsākums ir 1945. gada jūnijā nodibinātā Mašīnu un traktoru parka ekspluatācijas katedra (MTPEK) ar studiju disciplinām: Traktori un automobiļi, Mašīnu un traktoru parka ekspluatācija, Traktoru un lauksaimniecības mašīnu remonts, Drošības tehnika, Darba higiēna un ugunsdrošības tehnika.

Katedras organizētājs un tās vadītājs bija docents Indriķis Biernis, kurš uz Latviju pārnāca strādāt no Maskavas Vissavienības neklātienas apmācību institūta. Indriķis Biernis bija ievērojama krievu lauksaimniecības mehanizācijas zinātnieka, akadēmiķa V. Gorjačkina skolnieks ar lielu pieredzi mašīnu un traktoru parka ekspluatācijā un jaunu mašīnu izmēģināšanā. Pirmajos pēckara gados viņš sniedza lielu palīdzību jaunās Lauksaimniecības mehanizācijas fakultātes izveidošanā.

Spēkratu institūtu izveidoja 1997. gadā, apvienojot Spēkratu katedru ar Mašīnbūves katedru, jo turpināja samazināties studentu skaits un līdz ar to arī mācībspēku skaits. Noslēdzās nosacīts loks, kad MTPEK, gadu gaitā daloties un atkal apvienojoties, ieguva citu nosaukumu. Bija mainījušies mācībspēki un tehniskais personāls, bet saglabājās labestīgā vecās Indriķa Bierņa katedras attiecību atmosfēra gan kolēģu starpā, gan darbā ar studentiem.

Šobrīd Spēkratu institūtā strādā 18 mācībspēki un 8 tehniskie darbinieki. 2014./2015. studiju gadā institūtā strādā profesori D. Berjoza, G. Birzietis, M. Ķīrsis, G. Vērđiņš, asociētie profesori I. Dukulis, V. Pīrs, docenti G. Aizsils, J. Avotiņš, A. Birkavs,

Spēkratu institūta kolektīvs 2015. gadā.

Pirmajā rindā no kreisās: prof. Gunārs Vērđiņš, institūta direktors, prof. Dainis Berjoza, doc. Daina Kanaška, doc. Antoņina Čukure, TF dekāns, asoc. prof. Ilmārs Dukulis, asist. Dace Rotgalve-Birziete, prof. Māris Ķīrsis; Otrajā rindā: doc. Jānis Avotiņš, doc. Zigurds Miķelsons, arodapm. meistars Andris Vaivars, māc. meistars Romāns Eglītis, prof. Gints Birzietis; Trešajā rindā: asoc. prof. Vilnis Pīrs, arodapm. meistars Mārtiņš Ziemelis, doc. Gunārs Aizsils, doc. Aleksandrs Galoburda, doc. Aivars Birkavs.

A. Čukure, A. Galoburda, D. Kanaška, J. Lācekli-Bertmanis, Z. Miķelsons, R. Šmigins, lektors V. Kleinbergs, asistenti D. Rotgalve-Birziete, M. Ziemelis. Tehnisko nodrošinājumu institūtā veic tehniskais personāls: laboratorijas vadītāja I. Dombrovska, mācību meistars R. Eglītis, meistari M. Gailis, Z. Rotgalvis, J. Saulīts, arodapmācības meistari A. Kļaviņš, I. Šimkus, A. Vaivars.

Spēkratu institūtā tiek docēti daudzi lietišķie inženierzinātņu studiju kursi. Studiju kursu skaits institūtā ir liels: bakalaura studijās 40 obligātie un 30 izvēles, maģistra studijās 15 obligātie un 20 izvēles, doktora studijās 1 obligātais un 10 izvēles. Institūta mācībspēki strādā ne tikai ar Tehniskās, bet arī ar Meža, Lauksaimniecības, Ekonomikas un sabiedrības attīstības, Informācijas tehnoloģiju un Pārtikas tehnoloģijas fakultātes studentiem. Institūta pārziņā ir bakalaura, maģistra un doktora līmeņa studijas Autotransporta programmā. Studiju procesa sekmīgai norisei institūta mācībspēki ir izdevuši daudzus metodiskos norādījumus, mācību līdzekļus un grāmatas. Spēkratu institūta mācībspēki docē vairākas studiju programmas: pirmā līmeņa augstākās izglītības studiju programmā Tehniskais eksperts, bakalaura studiju programmās Lauksaimniecības inženierzinātne, Mašīnu projektēšana un ražošana, Lauksaimniecības enerģētika, Mājas vide izglītībā, Kokapstrāde, kā arī lauksaimniecības inženierzinātņu maģistra studiju programmās.

Spēkratu institūtā tiek vadītas bakalauru studiju apakšprogrammas Autotransports un Tehniskais un tehnoloģiskais serviss, kā arī Mašīnu projektēšanas un ražošanas studiju programma, maģistru apakšprogrammas Autotransports un Tehniskais un tehnoloģiskais serviss.

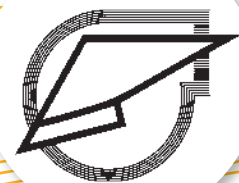
Motoru un spēkratu izmēģināšanas laboratorija.

Spēkratu institūtā tiek docēti ļoti plaši specializēto studiju kursu spektrs **bakalaura studiju līmenī**: Konstruktīvu materiāli, Transporta līdzekļu ekspluatācija, Metālapstrāde, Datorprojektēšanas pamati, CNC programmēšanas pamati un citi.

Institūtā studenti iziet vairākas prakses gan fakultātes laboratorijās, gan ar izvēlēto specializāciju saistītos uzņēmumos. Spēkratu institūtā **maģistra studiju līmenī** docē vairākus speciālos studiju kursus Automobiļu teorijā, Kvalitātes nodrošināšanā, Loģistikā, Mašīnu izmēģināšanā, Servisa uzņēmumu biznesa organizācijā un citās specializācijas jomās.

Doktora studiju līmenī tiek docēti studiju kurss Pētījumu metodoloģija inženierzinātnēs. **P**

Lauksaimniecības tehnikas institūts

Fakultātei pastāvēt ilgu laiku un rast jaunas izaugsmes iespējas, draudzīgu un darbīgu fakultātes kolektīvu, studētgrībošus studentus; kolēģiem gūt gandarījumu un sirdsprieku par savu darbu un zināšanu apgušanas prieku, lai nepietrūkst spēka, pacietības un izpratnes izglītojot jaunus speciālistus! Lai Tehniskā fakultāte ir kā mājas, kur gribas atgriezties!

Institūta direktors, asociētais profesors
Jānis Palabinskis

Lauksaimniecības tehnikas institūta pirmsākumi ir meklējami 1919. gadā, kad veidojās Latvijas Augstskola un tās Lauksaimniecības fakultātes ietvaros tika izveidota arī Lauksaimniecības mašīnu katedra. Katedras pirmais mācībspēks bija docents, vēlākais profesors Arvīds Leppiks, kurš katedru vadīja līdz 1944. gadam. Pēckara periodā nozīmīga loma Lauksaimniecības mašīnu katedras darbā ir profesoram Jānim Ozolam, kurš katedru sāka vadīt 1958. gada rudenī un kopumā vadīja, ar pārtraukumiem, 28 gadus.

Ar 1993. gadu sākas vairākkārtēju strukturālo reformu periods, ko izsauca objektīvi apstākļi optimizēt studiju procesu LLU struktūrvienībās. Ar LLU Senāta lēmumu 1993. gadā tika izveidota Augkopības mehanizācijas katedra apvienojot Lauksaimniecības mašīnu un Ražošanas apmācības katedras un daļu Mašīnu ekspluatācijas katedras. Šī apvienošana izraisīja daudz emociju un samilzušo problēmu atrisināšana tika uzticēta profesoram E. Bērziņam, kuru nozīmēja par jaunās katedras vadītāju. 1995. gadā tika apvienotas Augkopības mehanizācijas un Lopkopības mehanizācijas katedras un uz to bāzes izveidota Mehanizācijas katedra. Par Mehanizācijas katedras vadītāju nozīmēja bijušo Augkopības mehanizācijas katedras vadītāju lektoru Jāni Palabinski.

1997. gadā Mehanizācijas katedru pārveido par Lauksaimniecības tehnikas institūtu. Ar 1998. gadu LTI sastāvā tiek iekļauts Latvijas Valsts lauksaimniecības mehanizācijas un enerģētikas zinātniski pētniecisko institūtu kā struktūrvienība ar juridiskās personas tiesībām, iegūstot nosaukumu Valsts bezpeļņas zinātniskais uzņēmums Ulbrokas Zinātnes centrs.

Šobrīd Lauksaimniecības tehnikas institūtā realizē pamatstudiju studiju programmas: Lauksaimniecības inženierzinātne divas apakšprogrammas: Lauksaimniecības tehnika (vad. prof. K. Vārtukapteinis) un Pārtikas rūpniecības iekārtas (vad. prof. J. Priekulis). Maģistra studiju programmas Lauksaimniecības inženierzinātne studiju apakšprogrammas Augkopības tehnika, (vad. asoc. prof. J. Palabinskis) un Lopkopības mehanizācija (vad. prof. J. Priekulis) un doktora studiju programmas Lauksaimniecības inženierzinātne studiju apakšprogrammu Lauksaimniecības tehnika, vadītājs profesors Juris Priekulis.

Lauksaimniecības tehnikas institūta kolektīvs (2013):
pirmajā rindā (no kreisās) – vad. pētnieks A. Āboltiņš, asoc. prof. J. Palabinskis, vec. laborante A. Priekule, lietvedības speciāliste J. Krisūna, prof. K. Vārtukapteinis;
otrajā rindā – meistars M. Bergs, asist. J. Dalbiņš, asist. M. Freimanis, lab. vadītājs A. Kunkulis, vec. meistars G. Godmanis, arodapm. meistars J. Bolšteins, prof. J. Priekulis, meistars G. Zubovs.

Prakses ir viena no tām studiju procesa sastāvdaļām, kas savieno teorētiskās zināšanas ar praktisko ražošanu. Studentiem ir iespējas iziet prakses dažādās firmās, kuras nodarbojas ar modernas ārzemēs ražotas lauksaimniecības tehnikas realizāciju un tehnisko apkalpošanu, piemēram, „Vāderstad” SIA, SIA „Amazone”, SIA „Konekesko Latvia”, SIA „Valtek”, SIA „Silja”, apvienībā „GEA Farm Technologies” un citur, kur iespējams iegūt labas praktiskās zināšanas un iemaņas šīs tehnikas ieviešanā un ekspluatācijā. Vēl daudzi studenti praktizējas Latvijas lielākajās saimniecībās, kurās iegādāta mūsdienīga tehnika un lieto modernas lauksaimniecības produkcijas ražošanas tehnoloģijas. **P**

Mācību ekskursija SIA „Joži”, centrā prof. K. Vārtukapteinis un saimniecības īpašnieks G. Sproģis.

Lauksaimniecības tehnikas specialitātes studenti iepazīstas ar z/s „Ligo”, centrā saimniecības līdžīpašnieks J. Vinters

Lauksaimniecības enerģētikas institūts

Turpināsim dzīvot ar *Mehiem* raksturīgo studiju laika devīzi „Ja ne mēs, tad kas, ja ne tagad, tad kad?”
 Institūta direktors
 asoc. prof. **Ainārs Galiņš**

A. Galiņš

Lauksaimniecības enerģētikas institūta kolektīvs 2015. gadā.

No kreisās puses: asoc. prof. Raimunds Šeļegovskis, lekt. Indulis Straume, asoc. prof. Aigars Laizāns, doc. Liene Kanceviča, doktorants Aldis Pecka, lekt. Aleksejs Gedzurs, asoc. prof. Ainārs Galiņš, prof. Genādijs Moskvins, prof. Andris Šniders, lab. vadītājs Andris Ozols, lietvede Rasma Studente, doc. Vitālijs Osadčuks, vad. pētnieks, doc. Vilis Dubrovskis, lekt. Imants Plūme.

Ar LLA 1944. gada 21. novembra pavēli LMF Lauksaimniecības elektrifikācijas katedrā sāk strādāt Kārlis Zālite – katedras organizētājs un pirmais tās vadītājs. No 1949. gada 1. septembra līdz 1951. gada 31. augustam katedra bija iekļauta Enerģētikas un siltumtehnikas katedras sastāvā pie Pārtikas rūpniecības tehnoloģijas fakultātes. No 1951. gada LLA ir elektrotehnikas katedra, to vadījuši: profesore Amālija Cekuliņa (1951-1973), profesors Anatolijs Bernis (1973-1983), docents Arnolds Šķēle (1983-1985) un profesors Ansis Grundulis (1985-1993). 1960. gadā katedra no Rīgas pārceļas uz Jelgavu. Praktiski visu LLA inženierspecialitāšu studenti katedrā apguvuši elektrotehniskā cikla disciplīnas un ražošanas procesu automatizāciju.

Pirmais institūta direktors profesors Ansis Grundulis (1934-2004)

1991. gadā fakultāte uzsāk gatavot speciālistus lauksaimniecības enerģētikā un katedra kļūst par šīs specialitātes vadošo – profilējošo katedru. Lai studijas tuvinātu zinātnei un pastiprinātu katedras zinātniski pedagoģiskās darbības saiti ar lauksaimniecisko ražošanu, 1993. gadā Elektrotehnikas katedru reorganizē un izveido Lauksaimniecības enerģētikas institūtu (LEI) pie Lauksaimniecības mehanizācijas fakultātes. Pēc neatkarības atjaunošanas tas ir pirmais šāda tipa institūts Latvijas augstskolās.

Institūta organizētājs un pirmais direktors bija profesors Ansis Grundulis. LEI direktors no 1999. gada bija profesors Andris Šniders, no 2007. gada asoc. profesors Ainārs Galiņš.

LLU Tehniskās fakultātes lauksaimniecības enerģētikas institūta studiju programmas ļauj iegūt profesionālo un/vai akadēmisko, kā arī zinātnisko kvalifikāciju elektroenerģētikā un siltumenerģētikā, t.sk., alternatīvajā gan bakalaura un maģistra, gan zinātņu doktora līmeņos. Lauksaimniecības enerģētikas studiju programmas

nosaka vispusīgas zināšanas un prasmes siltumenerģijas, aukstuma un elektroenerģijas ražošanā, pārvadē un izmantošanā, alternatīvajā enerģētikā, arī tehnoloģisko procesu automatizācijā, elektroenerģijas patēriņa uzskaites un noreķinu datorizācijā, kā arī ekonomikas, tirgzinību un menedžmenta jomās. Studenti gūst ieskatu arī par mākslīgā intelekta problemātiku.

Absolventiem iespējams strādāt par enerģētikas speciālistiem lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumos; Latveņero struktūrās: elektrostacijās, termoelektrocentrālēs, elektriskajos tīklos un citos energoapgādes uzņēmumos; pilsētu un pagastu pašvaldību atbilstošos administratīvos amatos. Šā virziena speciālistu trūkums izjūtams jau tagad un tuvākajos gados nepieciešamība pēc tiem palielināsies. **P**

Saglabāt *Mehu* gara stiprumu un kopības sajūtu! Iet līdzī savam laikam, augt un attīstīties.

Profesors **Andris Šniders**

Izglītības un mājsaimniecības institūts

Vēsture

Jelgavas Lauksaimniecības akadēmijā 1940. gadā tika izveidota Valodu-pedagoģijas katedra, kuras vadītājs un pedagoģijas un krievu valodas pasniedzējs bija docents Pēteris Miežans (ar 21.10.1940.) – pedagoģijas maģistrs. Aktīvi zinātniskie pētījumi pedagoģijā LLA sākās Lauksaimniecības Mehanizācijas fakultātē sešdesmito gadu pirmajā pusē. Pētnieciskā darbība, profesionālās pilnveides kursi lauksaimniecības skolu un tehnikumu skolotājiem un PSRS lauksaimniecības augstskolu mācībspēkiem, kā arī regulāra LLA mācībspēku profesionālā pilnveide pedagoģijā radīja pamatu Pedagoģijas katedras atjaunošanai. Tas tika izdarīts 1989. gadā profesora Luda Pēka vadībā. Izglītības un mājsaimniecības institūts (IMI) tika izveidots 2000. gadā, apvienojot Pedagoģijas katedru un daļu no Uztura un mājturības katedras. Pedagoģijas un Uztura un mājturības katedrās un vēlāk institūtā pakāpeniski attīstījās studiju programmas no 1. līmeņa līdz pat doktora studijām, kā arī zinātniskie virzieni un starptautiskā sadarbība, iesaistoties Tempus, Eiropas Sociālā fonda, Socrates, Comenius, Grundtvig, Erasmus, Latvijas Zinātnes padomes un citos starptautiskos un zinātniskos projektos un programmās. Institūtā tika izveidots Informācijas centrs ar vairāk kā 4000 literatūras vienībām un datorklase. Katru gadu notiek starptautiska zinātniska konference „Lauku vide. Izglītība. Personība“, kuras rakstu krājums ir indeksēts SCOPUS un Thomson Reuters Web of Science datu bāzēs.

Studiju virziens – izglītība, pedagoģija un sports akreditētas līdz 04.06.2019.

Studiju kursi

IMI lekcijas un praktiskie darbi skolas, speciālajā, pieaugušo, augstskolas, sociālajā, pirmsskolas un nozaru pedagoģijā, vispārīgajā, sociālajā un attīstības psiholoģijā, izglītības vadībā, pētījumu metodoloģijā, komunikācijā, sociālajā integrācijā un darba tirgus izpētē, karjeras konsultēšanā un karjeras izglītībā, kultūrā un mākslā, etnogrāfijā, dizainā, mājsaimniecības ekonomikā un mājokļa uzturēšanā, tekstilmateriālos, to apdarē un izstrādājumu izgatavošanā notiek izremontētās un modernās telpās, kas aprīkotas ar multimedijiem, skārienjūtīgām tāfelēm, dokumentu kamerām un mūsdienīgām iekārtām.

Lai fakultātei ir stiprs gars un sekmīgi paveikta darba gandarījums. Lai devums studentiem būtu uz nākotni vērst. Inovācijas un sasniegumus akadēmiskajā un zinātniskajā darbā!
Profesore, Izglītības un mājsaimniecības institūta direktore **Baiba Briede**

IMI kolektīvs 2014. gada decembrī.

pirmā rindā no kreisās: lekt. Ligita Ozolniece, galv. spec. Lidija Pudāne, doc. Aija Pridāne, asoc. prof. Regīna Baltušīte, lekt. Inga Andersone, asoc. prof. (emeritus) Anita Aizsila, IMI direktore, prof. Baiba Briede, prof. (emeritus) Ludis Pēks, doc. Iveta Līce;
otrā rindā no kreisās: asoc. prof. Irēna Katane, lekt. Anda Zvīgule, lekt. Zane Beitere-Šeļegovska, lekt. Silvija Reihmane, galv. spec. Sandra Zenēviča, lekt. Inīta Soika, doc. Vilnis Tomsons, lab. vad. Pēteris Lagzdīnš;
trešā rindā no kreisās: lekt. Jānis Pāvulēns, asoc. prof. Vija Dišlere, doc. Natalja Vronska, lekt. Vizma Slava, lekt. Inta Paulsone

Studijās, tāpat kā medicīnā, ir svarīgi tas, ka klients (pacients, students) aktīvi piedalās (ārstešanās, studiju) procesā. Tātad novēlu studentiem atbildību un izpratni par savām studijām un iegūto izglītību.

Izglītības un mājsaimniecības institūta docents, LLU Studiju centra vadītājas vietnieks **Vilnis Tomsons**

Modernas laboratorijas – kvalitatīvu studiju pamats

Kvalitatīva inženieru un pedagogu sagatavošana ir aktuāla visās valstīs, kas rūpējas par ilgtspējīgu attīstību. Tikai līdzsvarota ekonomika un saudzīga attieksme pret apkārtējo vidi nespēj nodrošināt valstu un tautu mērķtiecīgu izaugsmi. Visa pamatā ir cilvēks ar savām zināšanām, prasmēm, attieksmēm un spējām atbildīgi pieņemt lēmumus.

Straujā tehnoloģiju attīstība pasaulē aktualizē inženierzinātņu lomu un ietekmi, jo tieši tehniskās zinātnes ir visvairāk vērstas uz praktisko pielietojumu un inovāciju rašanos, kas vitāli nepieciešams Latvijas tautsaimniecībai. Tāpēc cilvēki, kas prot radoši izmantot zinātnes atziņas, izstrādāt un lietot tehnoloģijas, projektēt un izmantot iekārtas un instrumentus, ir un būs nepieciešami darba tirgū. Lai nodrošinātu augstu studiju kvalitāti gan pedagoģijas, gan inženieru specialitātēs, nepieciešamas modernas laboratorijas.

Iestāšanās Eiropas Savienībā radīja iespēju pretendēt uz ESF un ERAF projektiem. Fakultātē tika realizēti divi ESF projekti par 200 tūkstošiem latu katrs. Projektu īstenošanas rezultātā tika izveidotas vairākas jaunas laboratorijas, modernizēta rinda laboratoriju un sagatavotas un izdotas 58 mācību grāmatas un mācību līdzekļi. Tika izcīnīti arī vairāki citi ESF projekti.

2005. gada 9. janvāra vētra norāva fakultātes ēkas jumtu. Pateicoties rektora Jura Skujāna un LLU vadības atbalstam, fakultāte tika pie 5. stāva, kuru gan sakārtot izdevās tikai pēc septiņiem gadiem, pateicoties ERAF projektam. Piektajā stāvā ir izveidotas modernas laboratorijas gan pedagogu, gan inženieru sagatavošanai.

Fakultātes mācību spēki ir piedalījušies arī vairāku pētniecisko projektu realizācijā. Ir izveidotas vai modernizētas vairākas zinātniskās laboratorijas, piemēram, Alternatīvo degvielu zinātniskajā laboratorijā Spēkratu institūtā. Šīs laboratorijas izmanto bakalauri, maģistranti un doktoranti savu kvalifikācijas darbu izstrādāšanā.

Nākamajās lappusēs ieskatīsimies vairākās mācību laboratorijās. Ceļojumu sāksim ar fakultātes piekto stāvu, kur izvietotas jaunākās TF laboratorijas.

Lauksaimniecības enerģētikas institūta laboratorijas

Lauksaimniecības enerģētikas institūts atrodas TF trešajā stāvā. Pēc rekonstrukcijas institūts ieguva vairākas laboratorijas piektajā stāvā. Šeit tika izveidota Siltumprocesu laboratorija, kur studenti apgūst siltumenerģētikas pamatus. Turpat atrodas divas laboratorijas atjaunojamo enerģijas avotu izpētei. Šo laboratoriju aprikojumu studenti, maģistranti un arī doktoranti var izmantot savu pētījumu veikšanai.

Asoc. prof. Raimunds Šeļegovskis vada laboratorijas darbus termodinamikā.

Siltumsūkņu izpētes iekārta Termoprocesu laboratorijā.

Doc. Vitālijs Osadčuks modernizētajā Elektronikas laboratorijā ar studentiem.

Asoc. prof. Aigars Laizāns nodarbībā ar enerģētikas novirziena studentiem Alternatīvās enerģijas laboratorijā.

Izglītības un mājsaimniecības institūta laboratorijas

Izglītības un mājsaimniecības institūts atrodas fakultātes trešajā stāvā, bet pēc piektā stāva izbūves institūts šeit ieguva vairākas jaunas laboratorijas un semināru telpas. Fakultātes 5. stāvā ir izvietota TF semināru un konferenču telpa, kur notiek dažādi semināri, disertāciju aizstāvēšanas un citi pasākumi. Izglītības un mājsaimniecības institūta vajadzībām šeit izvietotas vairākas laboratorijas, lekciju un semināru telpas, kas aprīkotas ar modernām iekārtām. Šeit atrodas arī telpas doktorantu studiju nodrošināšanai.

Ineses Bimanes disertācijas aizstāvēšana Tehniskās fakultātes semināru un konferenču telpā.

Tehniskās grafikas un vizuālās mākslas laboratorija.

Zīmēšanas nodarbība Tehniskās grafikas un vizuālās mākslas laboratorijā asist. Intas Paulsones vadībā.

Mehānikas institūta laboratorijas

Mehānikas institūta telpas atrodas fakultātes ceturtajā stāvā. ESF projekta ietvaros (2007–2008) tika izveidota Datorizētās mērīšanas laboratorija, kas aprīkota ar moderniem virtuālajiem instrumentiem. Laboratorija ir nokomplektēta ar dažādiem sensoriem, ko var izmantot fakultātes maģistranti un doktoranti savu kvalifikācijas darbu izstrādei. Šī projekta ietvaros tika izveidota arī Datorprojektēšanas laboratorija ar 15 datoriem un datorprogrammu Solid Works.

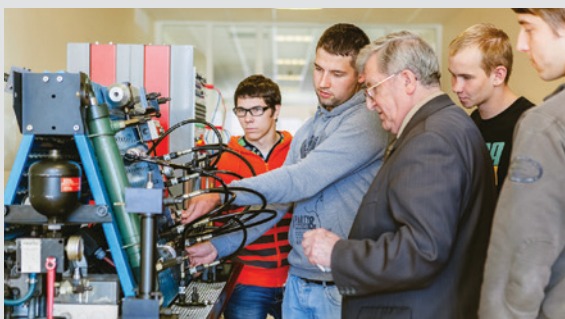
Pēc 2005. gada vētras, kad fakultātes ēka palika bez jumta, lietavas nodarīja lielu postu arī 4. stāva auditorijām un laboratorijām. ERAF projekta ietvaros (2010–2012) tika veikts 4. stāva remonts un modernizētas arī vairākas laboratorijas. Izbūvējot piekto stāvu institūts ieguva telpas, kur izvietojas divas laboratorijas. Piektajā stāvā atrodas Mehatronikas laboratorija un Dinamisko sistēmu modelēšanas laboratorija. Modelēšanas laboratorijā ir 15 datori, kas aprīkoti ar modernām datorprogrammām sistēmu modelēšanai, piemēram Solid Works, Matlab Simulink, SIM 20 u.c.

TF studenti apgūst datorizētās mērīšanas sistēmas.

Hidraulisko sistēmu darbību studenti apgūst prof. Ērika Kronberga vadībā modernizētajā Hidraulikas laboratorijā.

Studenti Mehatronikas laboratorijā.

Spēkratu institūta laboratorijas

Studiju procesa veiksmīgai nodrošināšanai Spēkratu institūtā ir vairākas laboratorijas: Servisuņēmumu projektēšanas laboratorija, Traktoru un automobiļu tehniskā servisa laboratorija, Traktoru un automobiļu laboratorija, Spēkratu teorijas un degvielu un eļļu laboratorija, MTZ traktoru laboratorija, Spēkratu uzbūves laboratorija, Programmējamo virpu laboratorija, Spēkratu elektroiekārtu laboratorija, Materiālu apstrādes laboratorija, Metalogrāfijas laboratorija, Mašīnu remonta laboratorija, Tehnisko mērījumu laboratorija, Degvielu aparātūras laboratorija, Materiālu tehnoloģijas laboratorija. Vairākas laboratorijas ir aprīkotas ar mūsdienu tehnoloģiskajām un laboratorijas iekārtām. Traktoru un automobiļu tehniskā servisa laboratorijā studenti eksperimentē ar CLAAS ARES traktoru, automobili Renault Trafic, balstiekārtas un bremžu diagnostikas līniju, veic riepu montāžas darbu izpēti, modernās funkcionālās diagnostikas darbus ar BOSCH funkcionālo testerī.

Programmējamo virpu un frēžu laboratorijā studenti apgūs darbu uz programmējamiem CNC darbgaldiem. Ir iespēja darboties arī uz šo ciparvadības darbgaldū simulācijas iekārtām.

Metalogrāfijas laboratorijā ir iegādātas vairākas jaunas iekārtas materiālu cietības noteikšanai ar Brinēļa un Rokvela metodēm.

Spēkratu uzbūves laboratorijā studenti veic laboratorijas darbus uz moderniem SIA DOJUS Latvija dāvātiem Jonh Deer traktoru agregātiem un mezglēm.

Lauksaimniecības tehnikas institūta laboratorijas

Institūta pārziņā ir 11 mācību laboratorijas. Mācību laboratoriju mašīnas un iekārtas tiek regulāri atjaunotas un papildinātas ar jauniem eksponātiem, kurus uz vienošanās pamata piegādā dažādas firmas. Īpaši atzīmējamas firmas AgriCon, Latraps, AgTech, z/s „Līgo”, z/s „Vilciņi”, Agritech, Amazone, Vaderstad, Kalnakrogs, Sandio, MTZ Serviss, Silja, Priekuļu mašīnu stacija, Agro – Vita, Spars, DeLaval, Larta – 1, GEA un citas. **P**

Prof. Kaspars Vārtukapteinis nodarbībās Augsnes apstrādes mašīnu laboratorijā.

Lauksaimniecības tehnikas studiju virziena studenti veic bakalaura darba eksperimentālos pētījumus.

Prof. Juris Priekulis vada nodarbības Lopbarības izdales iekārtu laboratorijā.

Studenti – mūsu nākotne

TF Studentu pašpārvalde

LLU Tehniskās fakultātes Studentu pašpārvalde daudz gadu garumā, jau no rašanās brīža, 1994. gada rudens, ir pierādījusi sevi daudzās un dažādās darbības sfērās. Sadarbībā ar studentiem un citiem sadarbības partneriem tā spējusi radīt spilgtu un darbospējīgu TF tēlu, kas spēj aizstāvēt un pārstāvēt gan fakultātes, gan arī studentu intereses universitātē, kā arī valsts un pasaules mērogā vēl arvien. TF Studentu pašpārvalde dod iespēju:

- iepazīties un iegūt labus draugus, labi atpūsties un produktīvi izmantot savu laiku;
- sadarboties un aizstāvēt gan savas, gan arī pārējo intereses ne tikai universitātes, bet arī pasaules mērogā;
- iepazīties un komunicēt ar uzņēmējiem un sabiedriskajām organizācijām;
- pierādīt sevi dažādās darbības jomās, kuras spēj būt kā labs atspēriena punkts tālākajai karjerai.

TF SP ir pirmā no universitātē dibinātajām fakultāšu pašpārvaldēm. Gadu gaitā pašpārvalde ir spējusi radīt lielas pārmaiņas gan studentu, gan arī pašas fakultātes dzīvē. „Mehi” vienmēr pratuši pozitīvi izcelties ar saliedētību un savstarpēju draudzību, kas liecina par veiksmīgu sadarbību starp pašpārvaldi, studentiem un fakultāti. Līdz 2000. gadam TF vienmēr tika uzskatīta par puīšu fakultāti, tomēr 2000. gada 1. jūlijā fakultātē tika izveidots piektais institūts – Izglītības un mājsaimniecības institūts, kurā pārsvarā studē meitenes, līdz ar to tas deva jaunas vēsmas fakultātei, bet neizmainīja studentu vidū iepriekšējo līdzsvaru, draudzību un satiecību. Pašpārvaldes vadītāja amatu ir ieņēmuši daudzi studenti no visdažādākajām fakultātes specialitātēm un, tā kā *Mehiem* parādījās arī *Mehu* meitenes, arī vadītāja amatu ir ieņēmušas Izglītības un mājsaimniecības institūta studentes. Studentu pašpārvaldi ir vadījuši: Arnis Razminovičs (1994-1997), Māris Melnis (1997-1999), Olafs Vronskis (1999-2001), Indra Šedlinska (2001-2002), Jānis Kuķis (2001-2005), Gatis Bērziņš (2005-2006), Ilze Vārna (2006-2009), Oskars Kļaviņš (2009-2011), Māris Dubovs (2011-2011), Liene Lēvalde (2011-2013), Maija Bārzdaine (2013- 2014). No 2014. gada studentu pašpārvaldi vada Aldis Reihmanis.

Azemitologa svētki – pirmkursnieku pārbaudījums

TF SP izveidoja tradīcijas, kuras ir nemirstīgas gadu gadiem un spēj studentu dzīvi padarīt krāsaināku ar daudz dažādiem pasākumiem. *Mehu* himna ir spējusi vienot gan studentus, gan absolventus, tā ir neizdzēšama no atmiņas nevienam istam *Meham* gadu gadiem. Līdz ar to gadu no gada pirmkursnieki ir mācējuši veiksmīgi aizstāvēt savas fakultātes godu Azemitologa svētkos. Pateicoties fakultātes studentu saliedētībai un arī vecāko kursu atbalstam, 6 reizes esam ieguvuši Azemitologa Lielo ceļojošo balvu no 2001. līdz 2008. gadam un 3 reizes - no 2010. līdz 2012. gadam.

Katru gadu 1. oktobrī Jelgavas pils pagalmā košos tērpos ģērbti jaunieši, gaišiem smaidiem, satraukuma un prieka pilnām sejām, satiekas pirmkursnieku pirmajā nozīmīgajā pasākumā – Azemitologs. Azemitologs – augstskolas senākie svētki, kuros pirmkursnieki sevi parāda visai augstskolas saimei. Viss pasākums sākas jau ar gājienu no TF uz Jelgavas pili, pa ceļam dziedot *Mehu* himnu, saucot *Mehu* sauļus, gavilējot, lai jau pa gabalu visi mūs sadzirdētu, jo viens no žūrijas vērtēšanas kritērijiem ir skaļākā fakultāte.

Studentu uzdevums ir izdomāt, kā tiks ieviests fakultātes dekāns. Tehniskās fakultātes studenti, kā jau īsteniem mehjiem pienākas, katru gadu izdomā un paši saviem spēkiem uztaisa kādu transporta līdzekli, kurā dekāns un prodekāne tiek ievesti Jelgavas pils pagalmā. Lai pienācīgi sagatavotos šim pasākumam, dalību ņem TF SP biedri, kuri palīdz izdomāt uzdevumu atbilstošajai Azemitologa devīzei, koordinē pirmkursniekus, motivē un „dresē” tā, lai pirmkursniekos radītu patriotismu pret savu fakultāti. Sagatavošanās procesā tiek mācīta arī fakultātes himna.

Azemitologā *mehi* ierodas ar saviem sauļiem, un īpašu vienojošu zīmi, attēlā redzami zobrati ap kaklu. Studenti parasti ģērbjas baltās un melnās drēbēs, kuras ir gandrīz TF krāsas. TF krāsa ir pelēka.

Pēc rezultātu paziņošanas, ja esam ieguvuši kādu balvu, protams, neizpaliek arī kopīga fotosesija.

Mehs - tas ir spēks. Neizmantot to ir grēks – Mehu dienas

Fakultāšu dienu aizsākumi ir meklējami pašpārvaldes dibināšanas – 1994. gadā. *Mehu* dienas arī tiek uzskatītas par TF SP dzimšanas dienu un vienmēr ir rādījušas priekšzīmi citām fakultātēm. *Mehu* dienas jau 20 pavasarus ir bijušas kā modinātāja signāls Jelgavas pilsētas iedzīvotājiem un ir kļuvušas par savdabīgu sezonas atklāšanu automobiļu sporta piekritējiem, jo rosība, centība un pilsētas patriotisms vieno gan studentus, gan pilsētas iedzīvotājus, un tās spēj pūcēt cilvēkus no visiem Latvijas novadiem. Ja *Mehi* dara, tad ar vērienu – tā, lai dzird gan mazs, gan liels, gan jauns, gan vecs. Tā kā piekritēju šādam pasākumam ir ļoti daudz un dalībnieku un skatītāju prasības ar katru gadu tikai aug, tādēļ katru gadu *Mehu* dienu programma pilnveidojas un mainās.

Mehu dienas iesākas ar vērienīgu gājienu no 5. diennesta viesnīcas uz Tehnisko fakultāti, gājienā piedalās arī sponsori ar savu tehniku.

Pēc gājiena turpat TF pagalmā pirmkursnieki kļūst par pilntiesīgiem *mehiem* – noris iesvētības.

Mehu dienu turpinājums tradicionāli noris Rullīti, kur iespējams piedalīties dažādās aktivitātēs un pasākumos, piemēram, dragreisā, nakts orientēšanās, driftā, ātruma aplī, veiklības braucienā, izdzīvošanā, mašīnu skaistumkonkursā, kā arī var būt tikai skatītājs. Liela atsaucība ir arī institūtu piedāvātajos konkursos. Protams, ir vēl daudzi citi pasākumi, kurus *Mehu* dienās nevari laist garām, piemēram, Brīvdabas kino.

Automašīnu „dresūra” Rullīti.

Studentu pašpārvalde organizē arī citus, nu jau par tradīciju kļuvušus, pasākumus. Katru gadu uz Ziemassvētkiem TF SP dodas ciemos uz VMF dzīvnieku patversmi, lai arī viņus iepriecinātu šajos svētkos. *Mehu* koju olimpiskās spēles

ir kļuvušas par tradīciju, kuru nevar lauzt. Aktīvi piedalāmies arī Studentu dienu pasākumos.

TF SP pārstāvji aktīvi piedalās arī fakultātei un universitātei svarīgu lēmumu pieņemšanā TF Domē. Esam piedalījušies arī LLU rektora vēlēšanās un darbojušies LLU senātā.

Mūsu panākumi tiek atainoti, TF laureāti LLU SP Gada balvas pasniegšanas ceremonijā. Atzinība – Gada Studentu pašpārvalde – TF SP, Gada palīgs – Zane Gulbe, Gada dekāns – Kaspars Vārtukapeinis, Gada students – Liene Lēvalde.

Piedalāmies dažādos projektos, stiprinot sadarbību ar citu valstu *mehiem*, šoreiz kopā ar igauņiem.

Daudzu gadu garumā esam spējuši palīdzēt pilnveidoties gan mums pašiem, gan LLU, gan arī apkārt esošajiem cilvēkiem. Mēs ļoti labi apzināmies, ka viens cilvēks jeb vadītājs to nespēj izdarīt, ja nebūtu tik daudz palīdzīgu roku un ar idejām pilnu galvu, kas ar mieru jebkad un jebkur darīt un iet tik tālu, cik vajadzēs, lai dabūtu gatavu kaut vai neiespējamo. Tādēļ liels paldies visiem entuziastiem, aktīvistiem, ikvienam, kurš ir pelicis savu roku un domu, lai palīdzētu mums augt, attīstīties un būt tādiem, kādi mēs esam tagad. Kā L. Lēvalde ir teikusi: Ejot un darot, *Mehi* visu varot! Šis sauklis ir kļuvis par *Mehu* neoficiālo devīzi, un tas visvairāk raksturo mūs – *Mehus*. **P**

LLU Tehniskās fakultātes piedāvātās studiju programmas

LLU Tehniskā fakultāte (TF) piedāvā studiju programmas divās tematiskajās grupās – inženierzinātnēs un izglītības zinātnēs.

Inženierzinātņu jomā TF piedāvā studiju programmas:

- **Lauksaimniecības inženierzinātne** (apakšprogrammas – autotransports, lauksaimniecības tehnika, pārtikas iekārtas) – bakalaura, maģistra un doktora programmas;
- **Lauksaimniecības enerģētika** – profesionālā bakalaura* studiju programma;
- **Mašīnu projektēšana un ražošana** – profesionālā bakalaura* studiju programma;
- **Tehniskais eksperts** – 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma.

Maģistra studiju programmā **Lauksaimniecības inženierzinātne** turpina studijas pēc bakalaura grāda iegūšanas. Pilna laika studiju ilgums ir divi gadi, nepilna laika studijās – trīs gadi. Programmu absolvējot iegūst inženierzinātņu maģistra akadēmisko grādu.

Izglītības zinātņu jomā TF piedāvā studiju programmas:

- **Mājas vide izglītībā** (apakšprogrammas: *Mājas vide un informātika izglītībā*; *Mājas vide un vizuālā māksla izglītībā*) – profesionālā bakalaura** studiju programma;
- **Pedagoģija** – akadēmiskā maģistra un doktora studiju programma;
- **Karjeras konsultants** – profesionālā maģistra studiju programma;
- **Profesionālās izglītības skolotājs** – 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma.

Akadēmiskajā maģistra studiju programmā **Pedagoģija** turpina studijas pēc izglītības zinātņu bakalaura grāda iegūšanas vai augstākās profesionālās izglītības iegūšanas. Pilna laika studiju ilgums ir divi gadi, nepilna laika studijās – 2 gadi un 6 mēneši. Programmu absolvējot, iegūst izglītības zinātņu maģistra akadēmisko grādu pedagoģijā.

Profesionālajā maģistra studiju programma **Karjeras konsultants**. Programmu absolvējot, iegūst profesionālo maģistra grādu izglītības zinātnē un karjeras konsultanta profesionālo kvalifikāciju.

Jūsu iespējas strādāt

-
- Automobilu uzbūve, apkalpošana un remonts
 - Transporta loģistika, tirgzinība un uzņēmējdarbība, kravu un pasažieru pārvadāšana
 - Augkopības, dārzkopības un lopkopības tehnoloģisko procesu izpēte un šajās nozarēs pielietojamās tehnikas apkalpošana
 - Pārtikas rūpniecības iekārtu projektēšana, izgatavošana un apkalpošana
 - Lauku rajonu un pilsētu mūsdienīga elektroapgāde un siltumapgāde
 - Enerģētisko procesu automatizācijas tehnoloģijas
 - Ekonomiska un videi draudzīga enerģijas izmantošana
 - Metālapstrādes, mašīnbūves un lauksaimniecības iekārtu projektēšana, ražošana, tehniskā uzraudzība, pilnveidošana, realizācija un remonts
 - Transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa noteikšana, novērtēšana un atjaunošanas izdevumu aprēķināšana
 - Profesionālo, sadarbības un kritiskās domāšanas prasmju apguve, attīstot mūsdienīgas teorētiskās un praktiskās zināšanas pedagoģijā un karjeras konsultēšanā

Informāciju par studijām var gūt fakultātes mājas lapas <http://www.tf.llu.lv> un LLU portāla <http://www.llu.lv> sadaļā **Nāc studēt!**

* ar tiesībām turpināt studijas Lauksaimniecības inženierzinātnēs maģistra un pēc tam doktora studiju programmās.

** ar tiesībām turpināt studijas Pedagoģijas un Karjeras konsultanta maģistra programmā un pēc tam Pedagoģijas doktora programmā.

Absolventi - mūsu lepnums

Grūti būtu atrast tādu nozari, kurā nestrādātu fakultātes absolventi. Fakultātē laika gaitā ir notikušas dažādas pārmaiņas – mainījusies fakultātes struktūra, mainījušies dekāni, mācībspēki, darbinieki un, protams, studenti, bet gribas ticēt, ka tā labā aura, ko ievidojuši mūsu priekšgājēji, ir saglabājusies. MEHS – tas nav tikai vārds, ar kuru Latvijā pazīst mūsu fakultātes studentus un absolventus. Tas ir dzīves veids, varbūt pat diagnoze. Nedaudz traks, atsaucīgs, kompetents savā jomā un spējīgs apgūt jaunas, pat ar specialitāti nesaistītas lietas. Tāpēc MEHUS var sastapt visur – ražošanas uzņēmumos, izglītības iestādēs, pat bankās, pašvaldībās un Saeimā.

Andris Rāviņš

LMF 1980. gada absolvents, Jelgavas pilsētas domes priekšsēdētājs, bijušais zemkopības ministrs

Katrs inženieris zina, ka mehānisms darbojas sistēmā, kur katram zobratam ir sava funkcija. Studijas Tehniskajā fakultātē man devušas

prasmes redzēt šo sistēmu kopsakarības, un tas ļoti palīdz arī tagad – strādājot Jelgavas pilsētā.

Manos studiju gados augstskolas pasniedzēji uzsvēra, ka viņu pirmais uzdevums ir veidot politiski atbildīgu cilvēku un tikai pēc tam – tehniski izglītotu speciālistu. Uzskatu, ka arī šodien augstskolai vispirms jāaudzina savas pilsētas Jelgavas un Latvijas patriots. Patriotiska attieksme pret dzimto zemi stiprina valsti un sekmē tās attīstību.

Labu izglītību nevar raksturot vienā vārdā. Tā aptver plašu zināšanu un prasmju lauku, specializāciju, kritisko domāšanu, kā arī spēju izmantot apgūto dzīvē. Laba izglītība padara cilvēku gan radošu, gan zināšanām bagātu. Tāpēc vēlu studentiem maksimāli gūt zināšanas no pasniedzējiem, lai augstskolu beidzot mums būtu pastāvīgi domājoši, prasmīgi un drosmīgiem lēmumiem gatavi speciālisti. Šādi jaunieši ir viens no valsts veiksmīgas ekonomiskās attīstības stūrakmeņiem. Savukārt, pasniedzējus aicinu, iedvesmojot studentus, iedvesmoties arī pašiem.

Lai mums visiem kopā izdodas sasniegt uzstādītos mērķus Jelgavas un Latvijas izaugsmei!

Dr. sc. ing. Āris Žigurs

LMF 1988. gada absolvents, AS Latvenergo valdes priekšsēdētājs

Attālinoties no studiju gadiem, spējam atklāt arvien jaunas likumsakarības, kas mūs vedušas pa profesionālās dzīves ceļiem, un tikai ar laika distanci secinām, ka daudzos veiksmīgos pavērsienos klāt bijusi augstskolā iegūtā gudrība. Man personiski LLU Tehniskā fakultāte ir izglītības satura plašuma un pamatīga pasaules redzējuma skola. Fakultātē satiekas jauni cilvēki ar ļoti dažādu bagāžu, un šī atšķirīgā pieredze gadu gaitā izkristalizē kopīgu redzējumu par lietu un procesu dabisko gaitu un cēloņsakarībām. Tādējādi savu fakultāti pārliecināti saucu par plaša redzeslauka, dzīves gudrības un koleģialitātes kalvi. Ņemot par pamatu iegūto vispusīgo izglītību LLU Tehniskajā fakultātē, esmu ieguvis Dr. sc. ing. grādu enerģētikā. Paldies par labu mācīšanu un pamatīgajām zināšanām!

Jānis Kinna

LMF 1976. gada absolvents, bijušais LR Augstākās padomes deputāts, zemkopības ministrs, Valsts meža dienesta ģenerāldirektors

Studiju laiks no 1971. līdz 1976. gadam ir bijis īpašs posms. No pusaudžiem un jauniešiem veidojas pieauguši cilvēki, veidojas un nostiprinās katra vērtību skala. Nekad neesmu nožēlojis, ka par savu studiju vietu izvēlējos LLA LMF, iegūstot lauksaimniecības mehanizācijas inženiera specialitāti. Ar savu studiju programmu fakultāte deva ieskatu ļoti daudzās jomās, mudinot domāt, izziņāt, analizēt un vērtēt. Galvenais – patstāvīgi domāt. Lielākā autoritāte – mašīnu un mehānismu teorijas pasniedzējs, tā laika rektors, profesors Oļģerts Ozols. Pietrūka nopietnākas pieejas svešvalodām un humanitārās daļas, bet to daļēji kompensēja iespēja darboties Akadēmiskās drāmas studijas režisores Rutas Kaļasas vadībā.

Fakultātes kolektīvam novēlu: censties tos jaunos, skaistos un zinātkāros jauniešus, kuri izvēlas studēt Tehniskajā fakultātē, izglītot ne tikai specialitātē, bet dot ieskatu arī notiekošajos procesos dabā, sabiedrībā, tautā, kultūrā un mākslā.

Dziļā cieņā savai fakultātei.

Vasilij Zaļoniko

LMF 1969. gada absolvents, Latvijas-Baltkrievijas kopuzņēmuma *M.T.Z. - serviss* vadītājs

Veicināt pārbaudītas vērtības

Tāajos 60-tajos gados izbaudīju visus studenta dzīves jaukumus mūsu labajā *mehu* fakultātē un 1969. gadā ar Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas diplomu kabatā jau kā inženieris uzsāku savas darba gaitas, kas nu jau ilgst 46. gadu. Gandrīz puse no tiem aizvadīti Gulbenes rajona Lauktechnikas pārvaldnieka amatā un no 1992. gada līdz šim bridim vadu Latvijas-Baltkrievijas kopuzņēmumu *M.T.Z.-serviss* un Latvijas-Krievijas kopuzņēmumu *Kombainserviss*. Ilgstoši esot vadošajos amatos, aizvien ar prieku un lepnumu atceros savus izcilos pasniedzējus, pamatīgās un noturīgās zināšanas, ko deva fakultāte, ar ko caur šiem gadu desmitiem neesmu zaudējis saikni, aizvien pasmeļoties tur jaunas idejas un iedvesmu. Jaunās inovācijas, ko īstenojām savā uzņēmumā, bieži vien bija šīs sadarbības rezultāts. Pastāvīgu atbalstu visos projektos mēs saņemam no profesora Kaspara Vārtukapeiņa.

Es lepojos, ka esmu šīs fakultātes absolvents un papildīnu to kuplo Lauksaimniecības mehanizācijas fakultātes saimi, ko tā savos 70 darba gados sagatavojusi Latvijas lauku izaugsmei. Pateicos savam liktenim, kas manas dzīves kārtis sakārtoja tā, ka nonācu šajā augstākajā mācību iestādē, ka šī valsts man deva iespēju apgūt vajadzīgu arodu, ka fakultātē apgūta profesionālā sagatavotība ļāva man sevi realizēt kā veiksmīgu speciālistu un uzņēmēju, ka esmu varējis ar savu kolektīvu dod nozīmīgu ieguldījumu Latvijas lauksaimnieku ikdienas solim un veidot stabilas darba vietas simtiem darbinieku.

Ar prieku atceros lekcijas pie profesora Oļģerta Ozola, profesora Anatolija Bierņa, Linarda Rezevska, Artūra Valdmaņa un Antoņinas Čukures. Lai šajās dzimtajās sienās zināšanas smeljas aizvien jaunas studentu paaudzes, lai aizvien tur sprēgā veselīgs humors, valda zinātkāra un aktīva gaisotne! Ar visdziļāko cieņu un pateicību sveicu manas fakultātes profesoru un pasniedzēju kolektīvu nozīmīgajā jubilejā! Lai izturība, vitāla enerģija un nenogurstošs darba prieks!

Imants Mamis

1972. gada izlaiduma absolvents, SIA *GLT* direktors

Kā šodien atceros 1967. gada rudeni, kad sākām studijas. Tas bija divkārt īpašs gads. Rudenī bija visspēcīgākā vētra – tā nogāza pusi Latvijas mežu. Un tas bija gads, kad vidusskolās nebija izlaidumu – bija revolūcija izglītības sistēmā, vidusskolas pārgāja no 11 klasēm uz 12 klasēm. Akadēmijā gan, protams, uzņēma pilnu kursu – gan divas krievu, gan četras latviešu grupas. Vienu grupu nokomplektēja tikai no mehanizācijas tehnikumu, kādu tolaik Latvijā bija četri, absolventiem. Šis eksperiments bija ļoti veiksmīgs – gandrīz tikpat daudz, cik akadēmijā iestājāmie, tik pēc pieciem gadiem arī pabeidzām. Turklāt ar četriem sarkanajiem diplomiem. Vēlāk viens no mūsu kursa turpat Lauksaimniecības akadēmijā bija zinātņu prorektors Pēteris Rivža, otrs – mūsu fakultātes prodekāns Kārlis Počs. Tie bija divi no mūsu teicamniekiem.

Dzirdot, kā studenti mācās tagad, gribot negribot jāsalīdzina ar to, kā mācījāmie mēs. Nodarbības bija sešas dienas nedēļā, lekcijas – no agra rīta līdz vēlam vakaram.

Lekcijas, laboratorijas darbi – slodze bija kārtīga. Ja atskaita filozofiju, politekonomiju un zinātnisko komunismu, pārējie visi bija tehniskie priekšmeti. Kurša darbi bija ik gadu. Kārtīgs kurša darbs, lielā formāta rasējumu lapa pilna ar konstrukcijām, aprēķiniem. Nopietni bija jāstrādā.

Bet pūles bija tā vērtas! Zināšanas mums tika pasniegtas ļoti augstā līmenī. Lekcijas lasīja vēl Latvijas laika pasniedzēji! Teorētisko mehāniku lasīja profesors Ozols, lekcijas tēlotāja ģeometrijā lasīja Rēdlihs. Korifeji savā jomā! Paldies viņiem!

Mācību procesā neizpalika arī romantika. Bija mācību prakses un tehnoloģiskās prakses, kur mācīja metālapstrādi. Tikām sūtīti uz vissavienības lauksaimniecības mašīnu vai traktoru izgatavotājam rūpnīcām. Strādājām pie konveijera. Es, piemēram, biju Volgogradas (toreiz – Staļingradas) traktoru rūpnīcā. Stāvēju pie konveijera un montēju traktorus. Tur redzējām, kā Padomju Savienībā mašīnas būvēja. Ja nevarēja skrūvi ieskrūvēt, tad uzbruka tai ar āmuru un iedzina...

Protams, neiztika arī bez romantikas šī vārda vistiešākajā nozīmē. Kaut slodze bija liela, laiku atlicinājām arī ballītēm un meitenēm. Visatītākās balles notika hidriķu (hidromelioratoru) zālē. Turklāt nevis kratījāmie, bet pie dzīvas mūzikas dejojām gan fokstrotu, gan valsī, tango. Mazāka formāta ballītes gan pamatā rīkojām kopmītnēs. Atskatoties nevar neuzsist sev uz pleca – par ballēšanu nevienu no kopmītnēm neizmēta un no studijām neatskaitīja. Tādu gadījumu nebija – zinājām mēru.

Šodien fakultātes jubilejā visi kopā priecājamies, ka mums bija iespēja satīties, studēt fakultātei un šodien novēlam daudz mērķtiecīgu studentu.

Dr. sc. ing. **Uldis Bērziņš**
LMF 1976. gada absolvents, uzņēmējs

Ar LMF iegūto cauri dzīvei

Mācības LMF sāku 1971. gadā pēc Siguldas 1. vidusskolas beigšanas. Zinību apguve paveicās viegli, jo mūsu vidusskolas iedotās zināšanas bija labas. Mēs no Siguldas bijām četri

klasesbiedri (J. Kinna, Ē. Amoliņš, A. Glāznieks un U. Bērziņš), kuri varēja savstarpēji izpalīdzēt kā sadzīviskos tā arī mācību jautājumos. Uzskatu, ka kolektīva veidošanā kursa ietvarā lielu lomu toreiz mums, tikko vidusskolu beigušajiem, veica tāda nepazīstama LMF amatpersona – kā kurators. Mūsu grupas gadījumā tie bija jaunie pasniedzēji: Māris Ķirsis un vēlāk Gunārs Aizsils. No dekanāta darbiniekiem visvairāk atmiņā ir palikusi prodekāne Antoņina Čukure, viņas sirsnīgums un iejūtība un reizē arī prasīgums var kalpot par etalonu, kā vadīt dominējoši vīriešu kolektīvu, sastāvošu no jauniem studentiem un pieredzējušiem mācību spēkiem.

Arī tagad, pēc 40 gadiem ikdienā sastopoties ar bijušajiem pasniedzējiem: Antoņinu Čukuri, Jāni Vizbuli, Jāni Čukuru, Ēriku Kronbergu un Jāni Avotiņu, vienmēr viņu sejas atplaukst smaids un labestība, kas izsacīta tikai un vienīgi pateicības vārdus par kopā pavadīto laiku. Arī pabeidzot LLA, mana dzīve turpināja būt cieši saistīta ar fakultāti. 1983. gadā aizstāvēju tehnisko zinātņu kandidāta disertāciju, kuras darba vadītājs bija Lauksaimniecības mašīnu katedras vadītājs, izcili vienkāršs un iejūtīgs cilvēks, profesors Jānis Ozols. Arī pašreiz, strādājot ES fondu projektos, ir izveidojusies radoša sadarbība ar profesoru Aivaru Kaķīti un asociēto profesoru Jāni Čukuru.

Savā darba mūžā esmu strādājis vairākās, pēc profila ļoti atšķirīgās darba vietās: zinātniski pētnieciskajā institūtā, skaitļošanas centrā, starptautiskā autopārvaldījumu uzņēmumā, juvelierizstrādājumu rūpnīcā un inženieriekspertīzu centrā. Visās minētajās, un arī patreizējā manas ģimenes konsultāciju firmā, man lieti ir noderējušas tās dziļās un daudzpusīgās zināšanas, kā arī dzīves pieredze, ko apguvu LMF kolektīvā.

Skaistajā jubilejas reizē izsaku visdziļāko pateicību visiem fakultātes toreizējiem un patreizējiem mācību spēkiem un darbiniekiem par ieguldīto darbu, izpratni un pacietību ievadot un virzot jaunus cilvēkus patstāvīgajā dzīvē.

Novēlu veiksmi arī turpmāk fakultātes kolektīvam, kurš, neskatoties uz sabiedrisko iekārtu un valdību, pašas augstskolas un fakultātes nosaukuma maiņām, ir teicami saglabājis pirms 70 gadiem iedibināto mehu izcilības un savstarpējās izpalīdzības garu. Lai mums, *mehiem*, vienmēr un visur veicas!

Vitālijs Upenieks
LMF 1977. gada absolvents,
SIA SIGNUM valdes priekšsēdētājs

Mehi, tas ir spēks!

Es, Vitālijs Upenieks, kam bija tas gods studēt LLA Lauksaimniecības mehanizācijas fakultātē un beigt Automobiļu un automobiļu saimniecības (Autotransports) pamatstudiju programmu 1977. gadā, vēl joprojām jūtos mehu saimes neatņemama sastāvdaļa. Man bija tas gods laikā no 1977. gada līdz 1984. gadam strādāt visu mehu „visieciņākajā” – Mehānikas katedrā par asistentu.

Tas bija brīnišķīgs laiks, jo es centos iemācīt studentiem teorētiskās mehānikas un hidraulikas pamatgudrības, bez kurām inženieris nekad nebūtu inženieris-mehāniķis. Es varu piekrist Ārim Žiguram, ka inženieris var kļūt par ekonomistu, bet ekonomists nevar kļūt par inženieri.

Tagad strādājot SIA SIGNUM par valdes priekšsēdētāju, saikni ar fakultāti un *mehu* zēniem joprojām uzturam, un atbalstam sabiedriskās dzīves aktivitātes. Daudzu gadu garumā esam atbalstījuši slavenās *Mehu* dienas. 2014. gadā, pirmo reizi Jelgavā, Jānis Kuķis noorganizēja Inženieru dienas, kas ar varenu troksni decibelos rosināja iedzīvotājos interesi apskatīties, kas notiek. Pasākuma sauklis: „MEHS – tas ir spēks, neizmantoj to ir grēks!”. Vai nav vareni, kā tas vieno un saliedē.

TF dzimšanas dienā gribu visu *mehu* vārdā apskaut, sabučot un novēlēt labu veselību mūsu „mammai” Antoņinai Čukures k-dzei, kas vēl joprojām ir mūsu *mehu* aukle, audzinātāja un staigājošā enciklopēdija. Viņa joprojām atceras katru mūsu palaidnību, lekciju bastošanu, nemācīšanos – nosaucot draiskuļa vārdu un uzvārdu un studiju beigšanas gadu.

Kas ir inženieru kadru kalve? Protams, TF! Uzņēmumā SIGNUM daudzi studenti ir atraduši iespēju vasarā iziet praksi. Mēs augsti novērtējam zinošus un čaklus studentus, kas mums palīdz karstākajā darba sezonas laikā aizvietot mūsu darbiniekus vasaras atvaļinājumu laikā. Gribu pateikt paldies Viesturam Kukšanam, Dainim Jukšam un Artim Lubganam par labi nostrādāto prakses laiku. Savā laikā Ēriks Timofejevs, strādājot praksē, pie mums guva iemaņas metālapstrādes iekārtu darbības programmēšanā un šodien ir mūsu uzņēmuma datoru operators.

Gribu sveikt visu Tehniskās fakultātes mācību spēku saimi, visus absolventus, kuriem ir bijis tas gods saņemt inženiera diplomu un studentus ar dzimšanas dienu!

Lai skan mūsu himna: *Visi prasa, kas tie tādi ...*

Imants Balodis

LMF 1965. gada absolvents, Piensaimnieku kooperatīvas sabiedrības „Straupe” valdes priekšsēdētājs

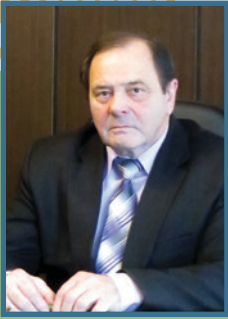
50 gadus ar inženiera-mehāniķa diplomu vēl aktīvā darbā

Mūsu, 1965. gada absolventiem šis ir jubilejas salidojums – pēc dzīves gadiem jau visi esam pāri fakultātes 70, un šajā pavasarī aprit tieši 50 gadi, kad mēs – 56 jaunekļi, svinīgi pacilāti pils aulā saņēmām piecarpus gadus pelnītus inženieru diplomus.

Savā darba mūžā vienmēr esmu bijis saistīts ar lauksaimniecību un tehnisko zinību bagāža no studijām allaž noderējuši. Par savas darba dzīves vērtīgāko daļu uzskatu tieši laiku atjaunotajā Latvijā. Veiksmīgi izdevās saglabāt ražošanu, sevišķi piena fermas, pārmaiņu laiku, s manīs vadītājā valsts saimniecībā „Stalbe”, izveidot novadā piensaimnieku kooperatīvo sabiedrību „Straupe” ar, sākotnēji, 270 biedriem, apvienojot visus tuvējās apkārtnes piena ražotājus un attīstot piena pārstrādi sabiedrībai piederošajā Straupes pienotavā. Par panākumiem lauksaimniecības kooperācijā, esam 3 reizes bijuši „Sējēja” laureāta godā un saņēmuši visa kaluma starptautisko pārtikas izstāžu „Rīga Food” medaļas. Arī es esmu saņēmis

daudzus valsts līmeņa cildinājumus, ieskaitot Trīszvaigžņu ordeni. Taču augstākā man ir kooperatīva biedru – piena ražotāju saimniecību atzinība – par valdes priekšsēdētāju esmu pārvēlēts kopsapulcēs ik pēc katriem 3 gadiem.

Mana dzīves pieredze liecina, ka Fakultātē iegūtās zināšanas dod iespēju paveikt lielus darbus un sasniegt daudzas virsotnes. Jubilejas reizē fakultātes kolektīvam vēlu saglabāt labās tradīcijas un veiksmīgi sagatavot zinošus jaunus inženierus.

Juris Bozovičs

LMF 1978. gada absolvents,
Malnavas koledžas direktors

Tehniskā fakultāte un Malnavas koledža! Šajos nosaukumos ir daudz kopīgu iezīmju. Mūsu ciešā sadarbība sākas septiņdesmito gadu

nogalē, kad pēc Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas Lauksaimniecības mehanizācijas fakultātes pabeigšanas sāku strādāt Malnavas sovhoztehnikumā. Tieši tajos gados nostiprinājās mehāniķu sagatavošanas kvalitāte un tehnikumā sāka strādāt daudzi jaunie Mehanizācijas fakultāti beigušie inženieri.

Mēs vienmēr esam lepojušies ar to, ka savus diplomus saņēmām labākās Latvijas augstskolas labākajā fakultātē. Mēs bijām ieguvuši plašas teorētiskās zināšanas, bet tās bija nostiprinātas arī ar praktiskajām iemaņām, strādājot studentu vasaras vienībās. Mēs bijām sagatavoti lielajai dzīvei, spējam orientēties plašajā tehnikas pasaulē, rast risinājumus aizvien jaunām problēmām - toreiz to sauca par tehnisko jaunradi, tagad par kreativitāti. Nepieciešamības gadījumā mēs varējām saņemt konsultācijas no mūsu cienījamajiem pasniedzējiem, docentiem un profesoriem, ko bez kautrēšanās arī izmantojām gan tehniskajā ziņā, gan pedagoģiskajās atziņās.

Sadarbība starp Tehnisko fakultāti un Malnavas koledžu nostiprinājās un ieguva jaunas aprises pēdējā desmitgadē, kad sākām īstenot 1. līmeņa augstākās izglītības programmas autotransporta jomā: plaši izmantojam Tehniskās fakultātes mācību spēku izstrādātos studiju materiālus, fakultātes docētāji pasniedz atsevišķus studiju kursus, fakultātes bijušais dekāns vada mūsu koledžas kvalifikācijas komisijas darbu. Es pats jau daudzus gadus darbojos Latvijas Lauksaimniecības universitātes Padomnieku konventa sastāvā.

Pašreiz Malnavas koledžā strādā 7 divu paaudžu LLU TF absolventi. Tie ir labākie Malnavas koledžas spēki. Mēs vecākie nododam pieredzi jaunākajiem, kuri Jelgavu ir pabeiguši pēdējā desmitgadē vai arī turpina zinību apguvi.

Tehniskā fakultāte – tā joprojām ir kvalitāte, tā ir reālā dzīve, tā ir mūsu nākotne!

Oļafs Jānis Brinkmanis

LMF 1953. gada absolvents,
Lauksaimniecības mehanizācijas fakultātes dekāns (1968-1979),
Rīgas Aeronavigācijas institūta rektors

Neviena instrukcija nevar uzskaitīt visus atbildīgās personas pienākumus, paredzēt visus iespējamus gadījumus un jau iepriekš dot norādījumus, kā rīkoties, tādēļ inženieru kungiem, atbilstoši savas specialitātes zināšanām un lietas labā, jāparāda iniciatīva un jāpieliek visi spēki sava stāvokļa attaisnošanai.

Jūras Tehniskās komitejas cirkulārs Nr. 15
1910. gada 15. novembrī

Fakultāte 70 gadu ilgajā darbība laikā vadījusi no cirkulārā minētajiem nosacījumiem. Par to liecina LMF absolventu – inženieru mehāniķu darbības rezultāti izvēlētajā profesijā. Nepieciešamās zināšanas, prasmi un kompetenci nodrošināja lietotā studiju sistēma, izcilais docētāju sastāvs un studējošo motivācija un vēlme iegūt zināšanas.

Gribu pieminēt fakultātes pirmo dekānu Jāni Balsaru, kas bija lauksaimniecības tehnikas entuziasts Latvijā. Fakultāti šajā laikā vadīja virkne izcilu pedagogu un zinātnieku, piemēram, docents D. Vološičs, profesors J. Zariņš, profesors O. Ozols un citi. Īpaši gribu atzīmēt dekāna E. Kļučņika ieguldījumu, kas nodrošināja pārceļšanos no Rīgas uz Jelgavu un panāca fakultātes ēkas celtniecību. Dīvēl toreiz valdošā kliķe par „grēkiem” pret padomju iekārtu lika viņam aiziet no fakultātes. Bez minētajiem, kā izcilus mācītājus gribu minēt profesorus Arvīdu Leppiku, Jāni Āboliņu, Amāliju Cekuliņu, Albertu Krastiņu, Artūru Valdmani, kā arī docentus Zilviju Radziņu, Ernestu Rēdlihu u.c. Kopīgā studiju darba rezultātā tika izglītots inženiertehniskais personāls, kas veica vajadzīgu darbu ne tikai laukos, bet arī citās tautsaimniecības nozarēs. Labu darbību fakultātes absolventi veikuši kolhozos un padomju saimniecībās, bet arī pēc Latvijas neatkarības atgūšanas vadošajos amatos. Kā spilgtākus piemērus gribu minēt Ivaru Vilku, kas kopā ar vairākiem citu fakultāšu absolventiem devās uz Jaunpiebalgu „meklēt miljonu”. Spilgtā atmiņā ir arī bijušais Latvijas čempions kalnu slēpošanā Jānis Abzalons, kādreiz kolhoza Ādaži galvenais inženieris.

Latvijā pazīstams ir bijušais lauksaimniecības ministra vietnieks un trīskārtējais Ministru prezidents Andris Šķēle, kas ar savu enerģiju un darbu guvis ievērojamus panākumus un zināmu bagātību, ko, kā parasti, publika apskauž. Ne mazāk zināms ir Jānis Kinna – Ivara Godmaņa tuvs draugs, bijušais Valsts meža dienesta vadītājs, kas tagad dienas vada Austrijas Alpos. Izcilas darbības rezultātā fakultātes absolvents Āris Žigurs ir kļuvis Valsts akciju sabiedrības *Latvenergo* valdes priekšsēdētājs. Fakultātes absolventu darba gaitas un sasniegumus tā varētu turpināt, bet domāju, ka to vajadzētu atstāt līdz tikšanās reizei 21. martā.

Armands Binovskis

LMF 1999. gada absolvents, Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras direktors

Vēlējos uzsvērt, ka Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras kolektīvā reģionos strādā ap 80% Tehniskās fakultātes (iepriekš Lauksaimniecības mehanizācijas) absolventu. Zinot un augsti novērtējot fakultātes ieguldījumu mūsu darbiniekos, kā profesionālajā, cilvēciskajā, draudzības un savstarpējās uzticēšanās jomā mēs vienmēr atceramies, ka esam mehi, kas viens otru augsti vērtē, izpalīdz un ir draudzīgi savā starpā. Godinot tradīcijas, kad iestādes darbinieki sapulcējas kopējā gadskārtu seminārā, obligāti visi mehi pieceļas un nodzied arī mehu himnu.

Savukārt esošajiem fakultātes studentiem varu apliecināt, ka jebkurš no fakultātē apgūstamajiem priekšmetiem tiešā vai pastarpinātā veidā ir noderējis manā profesionālajā karjerā, kā arī personiskajā dzīvē, tāpēc aicinu nekavēt nevienu mācību nodarbību un mācīties arī saskarsmī ar jebkuru pasniedzēju, jo tas tālākā dzīvē būs ļoti noderīgi sadarbojoties ar biznesa partneriem, kolēģiem un darba devējiem. P

Fakultātes zinātnieku aktivitātes

Fakultātes zinātnieki darbojas divos galvenajos virzienos: pedagoģija un inženierzinātne.

Izglītības un pedagoģijas virzienā galvenokārt darbojas Izglītības un mājsaimniecības institūta zinātnieki. Zinātniskajā darbībā institūts seko līdzī jaunākajām tendencēm ES. Pirmā prioritāte Latvijā ES kontekstā ir veicināt izglītību sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai, kur galvenā mērķa grupa ir lauku teritoriju iedzīvotāji. Divos zinātniskajos virzienos **Izglītība un karjeras atbalsts lauku vides ilgtspējīgai attīstībai un Dzīves kvalitāte mājas vides kontekstā** ir akcentētas lauku iedzīvotāju problēmas un to risinājumi.

Zinātnisko un akadēmisko darbu veicina institūta mācībspēku aktīvā dalība dažādās starptautiskās un Latvijas mēroga organizācijās, kur daudzās no tām darbība jau uzsāka Pedagoģijas un Uztura un mājturības katedru pastāvēšanas laikā. Piemēram, IFHE – Starptautiskā Mājsaimniecības (Mājturības) federācija (asoc. prof. V. Dišlere, doc. I. Lice); ENTER – Eiropas lauksaimniecības izglītības un lauku attīstības tīkls (prof. B. Briede); BBCC – Baltijas un Melnās jūras valstu izglītības pētniecības konsorcijs (asoc. prof. I. Katane).

Pēdējo desmit gadu laikā institūtā realizēti 10 starptautiski projekti, 19 Eiropas fondu finansētie projekti un trīs Latvijas projekti. Institūts organizē ikgadējo **starptautisku zinātnisku konferenci Lauku vide. Izglītība. Personība**. Konferenču rakstu krājums ir citēts starptautiskās datu bāzēs, tai skaitā Scopus un Thomson Reuters.

Institūta mācībspēkiem ir regulāra sadarbība ar pasaules līmeņa zinātnisko žurnālu padomēm. Piemēram, prof. Baiba Briede no 2004. g. darbojas žurnāla *Journal of Science Education* konsultantu padomē; asoc. prof. I. Katane kopš 2008. gada ir zinātniskā žurnāla *Career Designing: Research and Counselling* redkolēģijas locekle.

Institūta mācībspēku aktīvā zinātniskā darbība ir devusi iespēju izveidot LLU Pedagoģijas promocijas padomi. Kopš 2009. g. LLU Pedagoģijas promocijas padomē ir aizstāvēti deviņi doktora promocijas darbi LLU Pedagoģijas doktora programmā.

Nozīmīgu darbu, pētot lauksaimniecības augstākās izglītības attīstību Latvijā un lauksaimniecības zinātnes vēsturē, veic prof. Kaspars Vārtukapteinis. Viņš ir galvenais redaktors un autors grāmatai par LLU 70. gadi. Ir sēriju „LLU Tehniskā fakultāte”

un „TF ievērojamākie mācībspēki” izveidotājs un autors.

TF inženierzinātnes pārstāvošo institūtu docētāju un pētnieku zinātniskās aktivitātes galvenokārt vērstas uz ilgtspējīgu enerģijas avotu izmantošanas iespējām.

Spēkratu institūtā, sadarbībā ar Lauksaimniecības enerģētikas institūtā, realizē pētījumus par elektroenerģijas izmantošanu fizisko personu spēkratos. Šajā institūtā tiek veikti arī pētījumi par biodegvielu izmantošanu spēkratos.

Mehānikas institūtā galvenais pētījumu virziens ir saistīts ar stiebru biomasu izmantošanu enerģijas un mēslojuma ieguvei. Šī tēma tika aizsākta institūta sastāvā esošajā Mašīnu mehānikas zinātniskajā laboratorijā profesora Ērika Kronberga vadībā. Sadarbībā ar LLU aģentūru „Lauksaimniecības tehnikas zinātniskais institūts” (Ulbrokā), profesors Imants Ziemeļis realizē pētījumus par saules enerģijas izmantošanu ūdens uzsildīšanai mājsaimniecību vajadzībām un grīdu apsildei sīvēnu novietnēs. Par šīm tēmām pēdējos gados ir aizstāvētas vairākas doktora disertācijas.

Automobiļa testi ar NEXBTL degvielu Spēkratu institūta Alternatīvo degvielu zinātniskajā laboratorijā.

Lauksaimniecības tehnikas institūta Graudu kaltēšanas un glabāšanas zinātniskās laboratorijas pētījuma virziens ir saules enerģijas izmantošana gaisa sildīšanai, kuru tālāk var izmantot gan telpu ventilēšanai, apsildei, gan produkcijas kaltēšanai, kurai nepieciešams saudzējošs kaltēšanas režīms (ārstiniecības augi, augļi, dārzeņu šķēlītes utt.) Šie pētījumi tālāk turpina prof. E. Bērziņa 90-to gadu beigās iesāktu darbu. E. Bērziņa „skolnieki” inženierzinātņu doktori Aivars Āboltiņš un Jānis Palabinskis paplašināja profesora iesāktu tematiku no graudu kaltēšanas uz dārzeņu, ogu, augļu kaltēšanu un paša kaltēšanas procesa matemātisko modelēšanu.

LLMZA Inženierzinātņu sekcijas sēde LTI Ražošanas apmācības centrā par pētījumu rezultātiem referē vad. pētn. Aivars Āboltiņš (labajā pusē).

Otrs institūta pētījumu virziens profesora Jura Priekuļa vadībā saistīts ar lopkopības tehnoloģiju modernizāciju. Par lopkopības robotizācijas pētījumiem stāsta profesors Juris Priekulis: „Pēdējos 10 gados ir īpaši attīstījusies lopkopības darbu robotizācija un automatizācija. Pirmo lopbarības izdales robotu Latvijā ieviesa 2002. gadā. Taču vēl lielāka nozīme bija pirmo slaukšanas robotu ieviešanai, kura notika 2007. gadā. Zīmīgi, ka viena no pirmajām vietām, kur šie roboti tika izmantoti, bija LLU mācību un pētījumu saimniecība Vecauce. Šeit bija uzsākti priekšdarbi jaunas govju fermas būvei. Tādēļ firma DeLaval nolēma universitātei uzdāvināt vienu no saviem slaukšanas robotiem. Taču, tehnoloģisku apsvērumu dēļ, bija vajadzīgi divi roboti, tāpēc otru tādu pašu robotu universitāte iegādājās par saviem līdzekļiem”. Jāatzīmē, ka profesora Jura Priekuļa vadībā savus promocijas darbus ir izstrādājuši vairāki TF doktoranti.

Vecaucē pie jaunā govju slaukšanas robota (no kreisās): doc. Valdis Zujs, prof. Juris Priekulis, prof. Jānis Latvietis, tā laika studenti M. Freimanis, N. Lapss un M. Trukšāns.

Pēdējos gados fakultātes zinātnieki aktīvi iesaistījās Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta 2.1. prioritātes „Zinātne un inovācijas” īstenošanā. Tehniskās fakultātes mācībspēki aktīvi darbojās vairākās projekta

aktivitātes. Šajā laikā zinātniskajam darbam tika piesaistīti daudzi fakultātes maģistranti un doktoranti. Pateicoties šim finansējumam, pēdējos gados Tehniskajā fakultātē tika aizstāvēti vairāki doktora promocijas darbi.

Vairāki projekti tika realizēti sadarbībā ar citām LLU fakultātēm un augstskolām. Piemēram, sadarbībā ar LLU Lauku inženieru fakultāti tika realizēts projekts „Jaunu kompozitbūvmateriālu izstrāde uz putuģipša bāzes ar šķiedraugu stiebrojumu un no tiem veidotu sistēmu pētījumi”. Sadarbībā ar Rīgas Tehnisko universitāti tika realizēts projekts „Daudzaģentū robotizētas intelektuālas sistēmas tehnoloģijas izstrāde”, kurā TF zinātnieki pētīja un novērtēja vides faktoru kaitīgo ietekmi uz siltumnīcās izmantotajiem robotiem.

Spēkratu institūtā profesora Daiņa Beržozas vadībā realizēja projektu „Elektroenerģijas izmantošana fizisko personu spēkratos”, kura mērķis bija izpētīt elektromobiļu, elektrovēlospēdu un citu elektrospekratu izmantošanas iespējas Latvijā. Projekta gaitā tika izstrādāts Latvijai piemērots elektrospekratu izmantošanas infrastruktūras modelis.

Elektrospekratu uzlādes punkts.

Tika izveidota jauna elektrospekratu uzlādes stacija, kas izmanto saules un vēja enerģiju.

Projektā izstrādātā saules un vēja enerģijas elektrospekratu uzlādes stacija.

Elektromobilis uz Renault Clio bāzes.

Veicot pārbūvi, izstrādāts un izmēģināts elektroautomobilis, un veikta tā sertifikācija ceļu satiksmei. Tika pētīta arī elektrovēlospēdu izmantošanas efektivitāte pilsētvides apstākļos.

Mehānikas institūtā asoc. profesora Imanta Nulles vadībā tika īstenots projekts „Mehānizācijas līdzekļu izstrāde enerģētisko augu kurināmā kondicionēšanai”. Projekta mērķis: Enerģētisko augu granulu un briķešu ražošanas efektivitātes paaugstināšana. Lauksaimniecības Mašīnu Mehānikas Zinātniskajā laboratorijā prof. Ērika Kronberga vadībā jau 90. gadu sākumā tika veikti pētījumi par stiebraugu biomasas izmantošanu enerģijas ieguvē. 2011. gadā uzsāktais ERAF projekts ļāva veikt iesāktos pētījumus plašākā mērogā. Projekta ietvaros tika izveidoti pieci iekārtu prototipi.

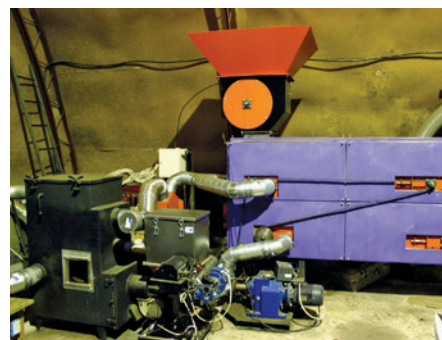

Patentētais briķetēšanas mehānisms nodrošina lielu briķetējamās masas presēšanas spēku ar salīdzinoši nelielu hidrosistēmas spiedienu, līdz ar to arī mazāku patērēto elektrisko jaudu.

Biomasi smalcināšanas tehnoloģiskā līnija.

smalcināšanas, dozēšanas, maisīšanas, kaltešanas un briķetēšanas iekārtas prototips. Noteikta smalcinājuma pakāpes un maisījuma proporcijas ietekme uz briķetēšanai un granulešanai nepieciešamo enerģiju un briķešu un granulu ilgzturību dažādiem biomasas veidiem un to maisījumiem. Stiebraugu biomasā ir liels hlora saturs, kas apkures katlos izraisa siltumpārneses virsmu koroziju. Kurināmajam, pievienojot dažādas piedevas, hlora kaitīgā ietekme var tikt samazināta. Projekta ietvaros granulu un briķešu degšanas īpašības noteiktas reālos un laboratorijas apstākļos. Veiktie pētījumi aptver briķešu un granulu ražošanas tehnoloģiskā procesa posmus, sākot no biomasas ruļļu smalcināšanas līdz pat sadedzināšanai.

Patentētā biomasas kalte ar siltumenerģijas rekuperāciju.

Vadošā pētnieka Dr. sc. ing. Viļa Dubrovskā vadībā Lauksaimniecības enerģētikas institūtā tiek veikti pētījumi par biogāzes iegūšanu un izmantošanu. Pētījumu galvenais mērķis – palielināt biogāzes ražošanas efektivitāti.

Vad. pētn. Vilis Dubrovskis (no kreisās) ar doktorantiem Biogāzes laboratorijā.

Fakultātē notiek ikgadējā starptautiskā zinātniskā konference „Engineering for Rural Development”, kurā zinātnieki no Latvijas un ārzemēm prezentē savu pētījumu rezultātus. Konferenču rakstu krājumā iekļautās publikācijas tiek indeksētas vairākās datu bāzēs, tai skaitā arī Scopus, kas liecina par šo publikāciju labo kvalitāti. ²

Ar smaidu pa dzīvi

Mēs visi esam bijuši studenti. Viena daļa no mums ir kļuvuši par mācībspēkiem, un nu jau citā statusā, turpina darbu studentu izglītošanā. Studenti, jau nebūtu šī vārda cienīgi, ja neizstrādātu kādu joku. Studentu un mācībspēku attiecībās vienmēr ir bijusi vieta dažādiem nenopietniem gadījumiem. Arī studenti vēro mācībspēku uzvedību un runas manieri. Reizēm rodas dažādi „leģendāri” teicieni. Tas tā ir bijis vienmēr, un arī būs, kamēr vien pastāvēs universitāte, mācībspēki un studenti.

Jācinās kā ar savu dēlu

Praktiskās nodarbībās neiztika arī bez dažiem tīri anekdotiskiem gadījumiem. Atceros, kā starp manu studiju biedru Jāni Mālzemu un docentu Jāni Balsaru notika apmēram šāds dialogs.

J. Balsars studentam Mālzemam jautā par sējmašīnu darbības principiem un regulēšanas iespējām, uz ko Jānis Mālzems atbild galīgi nepareizi.

Tad Balsars jautā: „Biedri Mālzem, kā Jūs domājat, kurš no mums ir dumjš?”

Uz to „biedrs” Mālzems pārliecinoši atbild: „Es tas neesmu!”

Tad atkal Balsars: „Tad jau laikam tas būšu es.”

Par šādu docenta Balsara slēdzienu "biedrs" Mālzems dziļdomīgi klusē. Dialogs beidzās tā, ka docents Balsars secina:

„Biedri Mālzem, man ar Jums jācinās kā ar savu dēlu.”

Te jāpiezīmē, ka Mālzems un Balsara dēls abi kopā mācījās vienā klasē vidusskolā. Tā jau tajās studijās bija gan nopietnība, gan arī dažādi jautrāki gadījumi.

No profesora O. Brinkmaņa atmiņām par fakultātes pirmo dekānu J. Balsaru

Pasniedzēju domu pārles

- *Ko palīdz man mute, ja mutē man viens zobs?*
/Ē. Kronbergs, skaidrojot zobratu pārvada uzbūvi/
- *No sākuma bija šķidra masa, tad atdalījās viens klucis un radās mēness.* /J. Vizbulis/
- *Nav izejas? Izeja ir vienmēr! Vajag tikai domāt!*
/Ē. Kronbergs/
- *Cilvēks, būdams centrā, izčakarēja visu pasauli.*
/B. Briede/
- *Kaķēns bija tik apaļš, ka īsās distancēs tika pārvarētas ripojot, bet garās - pēc spēriena.* /J. Pāvulēns/
- *Ātrāk sāksim, vēlāk beigsim!* /J. Pāvulēns/
- *Tie, kas ir visdumjākie, ir vispašpārliecinātākie.*
/Ē. Kronbergs/
- *Tā ir proza, kas, protams, nav patiesība.* /J. Vizbulis/
- *Varbūt varat piezvanīt uz "118" un pajautāt tur. Varbūt kāda meitene būs pabeigusi matemātikas, tikai nevar atrast darbu.* /I. Plūme/
- *Nav jau grūta šī padarīšana, grūti ir tad, kad nejēdz.*
/Ē. Kronbergs/
- *Gausi tavi darba tempi. Kur es likšu tādu lempī?* /I. Dukulis/
- *Cik tas ir precīzi, var ar pašu velnu strīdēties.* /V. Kleinbergs/
- *Instrumenta garuma kompensācija ir viens no svarīgākajiem punktiem!* /V. Kleinbergs/

Pierakstīja leva Ozoliņa un Ģirts Līsmāns
Pārpublicēts no Mehu avīzes, 2012. gads

Sniegputenis un dzelzs-oglekļa diagramma

Lekcijas metālu tehnoloģijā mums lasīja docents Oļģerts Vējiņš, ļoti ziņošs un atraktīvs, ar labu humora izjūtu apveltīts

lektors. Februāra sākumā kādas lekcijas laikā aiz loga plosījās sniegputenis, jaucot kopā debesis ar zemi. Docents piekļuva, piegāja pie loga un brīdi skatījās trakajā sniegpārslu dejā. Tad viņš pagriezās pret auditoriju, noteica: „Vai nav jauki, sniegpulksteņi sāk ziedēt un pavasaris būs klāt” un turpināja lekciju. Šādi akcenti uzmundrināja auditoriju un neļāva ieslīgt snaudā.

Lekcijas pie docenta Vējiņa mums bija ielānātas pirmdienu rītos. Pēc nakts brauciena no mājām Balvu pusē, man bieži vien nācās cīnīties ar miegu. Vienā lekcijā, kad docents skaidroja dzelzs - oglekļa diagrammas nianšes, manas acis bija aizvērušās, un es ceļoju austeniņu un ledeburītu struktūrās, neatkarīgi no docenta stāstītā. Atmodos, saņēmis spēcīgu sola biedra dunku sānos. Manī vērsās docenta stingrais skatiens, viņa rādītājpirksts bija vērst manā virzienā, un es izdzirdēju spriedumu: „Jaunais cilvēks, pie tāfeles!”

Cēlos un lēnām devos norādītajā virzienā, atmiņā drudzaini meklējot vēl Priekuļu tehnikumā iegūto zināšanu fragmentus dotajā jautājumā. Docents iebakstīja ar rādāmkociņu uzzīmētās diagrammas līniju krustpunktā un noteica: „Pastāstiet, kas šeit attēlots!” Brīdi pavēroju diagrammu un tad izklāstīju iespējamo versiju. Docents kādu brīdi mani cieši vēroja, tad norādījis sola virzienā, noteica: „Ejiet un guliet tālāk!” Tajā brīdī es biju ļoti pateicīgs tehnikuma metālzinību skolotājam Gunāram Sebrim, kurš tērauda kristāliskās struktūras mums bija iemācījis tikpat labi kā 2X2.

Jāpiezīmē, ka turpmākajās docenta Vējiņa lekcijās man miegs vairs nenāca, un eksāmenu es nokārtoju teicami.

LMF 1980. gada absolvents, profesors Aivars Kaķītis

Neatļauta reklāma

Reiz vēl dziļos sociālisma laikos uz Meža fakultātes kopmītņu fasādes bija pielikts liels plakāts ar Ļeņinu, kurš ar roku rādīja pāri Lielajai (tolaik Ļeņina) ielai uz restorānu „Lielupe” (tagad šeit atrodas Valsts ieņēmumu dienesta Jelgavas nodaļa). Zem zīmējuma bija lozungs: „Mūsu ceļš uz komunismu!” Pirmie divi vārdi bija uzrakstīti lieliem, bet otrie divi – krietni mazākiem burtiem. Tādēļ garāmbraucēji, ātri uzmetot aci, varēja saprast, ka Ļeņins rāda, ka jāiet uz krogu. Esot ticis meklēts plakāta autors, taču viņam piesieties neizdevās.

No docenta Jāņa Blīvja

Gatavs pakalpot

Piecdesmitajos gados, kad mēs vēl dzīvojam Rīgā, Lauksaimniecības mehanizācijas fakultātē bija kāds „indīgs” pasniedzējs. Reiz studenti izdomājuši viņu izjokot. Pasūtījuši smago ormani, kuram iedevuši pasniedzēja adresi, sakot, ka tur vajagot izvest mēbeles. Važonis jau nezinājis, kas par lietu. Uzkāpis pie pasniedzēja dzīvokļa durvīm, piekļāvējis un teicis: „Nu, kā mēs tās mēbeles nesīsim ārā?”

No profesora Guntara Uzkleiņa

Stipendiju izmaksāju „Lielupē”

1961. gadā, kad bijām jau pārcēlušies no Rīgas uz Jelgavu, es biju kursa vecākais. Tādā sakarā man bija jāiet uz pili kasē saņemt visai grupai stipendijas. Domāju – kā man tālāk rīkoties? Katru meklēt rokā un tad izsniegt tam pienākošos naudu? Nē, tas būtu pārāk gari. Paņemu naudu, aizgāju uz krogu – restorānu „Lielupe”, no turienes piezvanīju uz kopmītņi un pateicu: „Zēni, pēc naudas!” Nosēdos pie galda blakus logam un skatījos: jā, nāk viens aiz otra. Saņēma stipendiju un palika turpat. Neviens no kroga ārā negāja. Tad nu mēs kārtīgi padzīvojām. Jāpiebilst, ka ar 35 rubļu stipendiju mēnesī iztika tīri labi. Pusdienas varēja paēst par kapeikām.

No profesora Guntara Uzkleiņa

Kleitās, krekli un citi apģērba gabali

Fizikas katedras vadītājs docents Alfons Apinis (1911-1994) bija ļoti gudrs vīrs. Bet kā jau visiem izcilniekiem, viņam bija savas vājības. Docentam patika meitenes zaļās kleitās. Ejot pie Apina uz eksāmenu, studentes zaļās kleitās aizdeva viena otrai. Taču reiz pie docenta gājusi likt eksāmenu attiecīgi ģērbusies meitene, kas diemžēl nepavisam nebija mācījusies. Apinis tad teicis: „Tā kleita jau jums ir ļoti skaista, bet es tomēr nevaru ieskaitīt Jūsu atbildi”.

No profesora Aivara Kaķiņa
Pārpublicēts no G. Grūtupa izdevuma
Nerātne studentu stāsti

Teorētiskā mehānika – tas ir nopietni!

Teorētiskās mehānikas pirmajā nodarbībā, kuru vadīja jauns un enerģisks, tajā laikā asistents Jānis Vizbulis, man radās nopietna attieksme pret mācībām LLA kā tādām, jo līdz šim bija vairāk vai mazāk vidusskolas kursa padziļināta atkārtošana, kas padevās viegli. Šajā ievada nodarbībā asistents Jānis Vizbulis gari un plaši stāstīja par teorētiskās mehānikas būtību un būtību. Stāstīja, ka iegūtās zināšanas ir absolūti nepieciešamas katra cilvēka un, jo īpaši inženiera dzīvē, par kādiem visi mēs taisījāmies kļūt. Tā tas turpinājās labu pusstundu. Sagadījās tā, ka šajā nodarbībā man bija radusies iespēja sēdēt vienā solā ar kursa vienīgo meiteni Anitu B., kura LLA bija iestājusies pēc Višķu tehnikuma beigšanas, kur J. Vizbuļa izklāstītās zināšanas bija jau labi apguvusi. Man, kā vidusskolas beidzējam, pilnīgi nezināmās vielas apgūšanas rezultātā bija radusies daži papildus jautājumi, kurus, netraucējot pasniedzēju, centos noskaidrot pie savas daudz zinošākās sola biedrenes. Acīm redzami, mūsu savstarpējā polemika ar Anitu B. bija pieņēmusi pārāk emocionālu un J. Vizbuļa mācību plānam neparedzētu pavērsienu. Negaidīti lektors, pienākot pie manis un, aiz satvertā pleca pieceļot kājās, nopietnā apstāvētāja balsī jautāja: „Kāds, cienītais, ir Jūsu Goda vārds?” Pilnīgi pārsteigts interesantākajā materiāla izziņāšanas vietā vispār nesapratu, par ko iet runa, jo līdz šim mani reti bija kāds uzrunājis uz „Jūs”, kur nu vēl jautājis kaut kādu „Godavārdu”. Nedaudz atguvies un, grupas biedru vēlīgi mudināts, kautrīgi nosaucu savu vārdu un uzvārdu, cerēdams, ka ar to nepatīkamais pārsteigums būs beidzies. Bet tad tikai sekoja nokautējošais jautājums: „Ko Jūs šeit domājat darīt: runāt par mīlestību vai mācīties teorētisko mehāniku?”

Šodien es būtu atbildējis uz jautājumu izvērsti un stāstījis par abu jomu neizbēgamo mijiedarbību, bet toreiz, kursa biedru vispārējās jautrības pavādīts, kautrīgi paskaidroju, ka tā tomēr būs teorētiskā mehānika.

Tā bija pirmā un, paldies Dievam, vienīgā reize, kad man bija jāveic līdzīga publiskā izvēle, kas sekojoši lika saprast, un visu mūžu atcerēties, cik nopietna lieta ir teorētiskā mehānika pasniedzēja J. Vizbuļa izpildījumā.

LMF 1976. gada absolvents, Dr.sc.ing., Uldis Bērziņš

Vai tu to vari?

Inženieru praksē lieto daudzas konstantes.
Vienu no tām pazīst kā skaitli ϕ .

Aprēķini to:

$$\phi = 1 + \frac{1}{\phi}$$

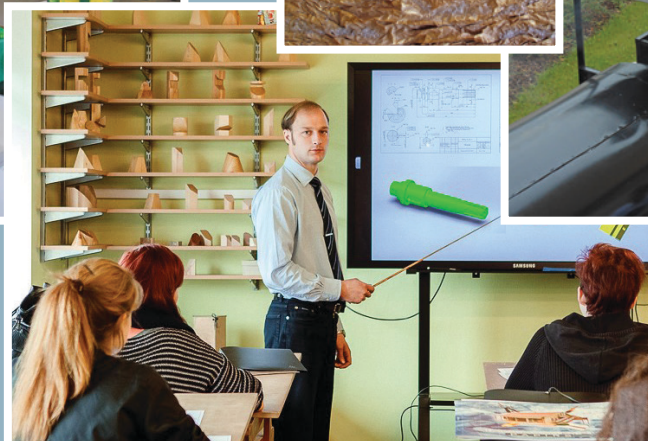
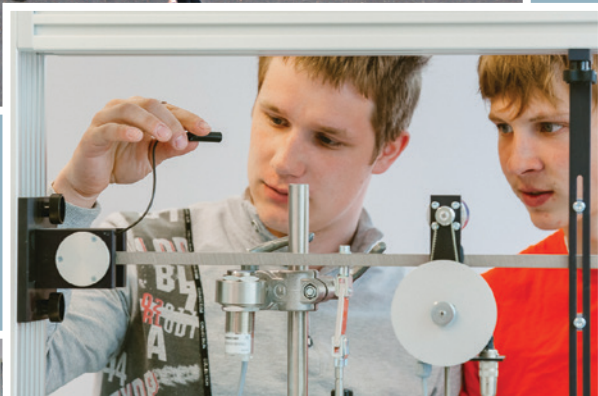
Ja neizdodas, var arī vienkāršāk:

$$\phi = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$$

Bet vai tu zini, ko šis skaitlis raksturo?

Atbildi meklē 3. lappusē.

MEHU HIMNA

Visi prasa, kas tie tādi,
Kas tie tādi malači, kas tie tādi malači.

Tie ir visi mehu zēni -
Skaidra ūdens dzērāji, skaidra ūdens dzērāji.

Nāc meitiņa tu pie manis,
Mūžam sauli neredzēs', mūžam sauli neredzēs'.

Ziemā došu ledu grauzt(i),
Pavasārī zaļu zāl', pavasarī zaļu zāl'.

Pašā vasar's vidiņā(i),
Sarkanbaltu āboliņ', sarkanbaltu āboliņ'.

Visi prasa kas tie tādi,
Kas tie tādi malači, kas tie tādi malači.

Tie ir visi mehu zēni -
Skaidra ūdens dzērāji, skaidra ūdens dzērāji.